

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo obsega:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK (Uradni list RS, št. 96/02 z dne 14. 11. 2002),
- Zakon o financiranju občin – ZFO-1 (Uradni list RS, št. 123/06 z dne 30. 11. 2006),
- Odločbo o delni razveljavitvi drugega odstavka 45. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo in o zavrnitvi pobude (Uradni list RS, št. 7/07 z dne 26. 1. 2007),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK-A (Uradni list RS, št. 53/07 z dne 15. 6. 2007),
- Odločbo o razveljavitvi prvega odstavka 42. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo z odložnim rokom (Uradni list RS, št. 65/07 z dne 20. 7. 2007),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo – uradno prečiščeno besedilo – ZUJIK – UPB1 (Uradni list RS, št. 77/07 z dne 27. 8. 2007),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK-B (Uradni list RS, št. 56/08 z dne 6. 6. 2008),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK-C (Uradni list RS, št. 4/10 z dne 22. 1. 2010),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK-D (Uradni list RS, št. 20/11 z dne 18. 3. 2011),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK-E (Uradni list RS, št. 111/13 z dne 27. 12. 2013),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK-F (Uradni list RS, št. 68/16 z dne 4. 11. 2016),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK-G (Uradni list RS, št. 61/17 z dne 2. 11. 2017),
- Zakon o nevladnih organizacijah – ZNOrg (Uradni list RS, št. 21/18 z dne 30. 3. 2018),
- Zakon o debirokratizaciji – ZDeb (Uradni list RS, št. 3/22 z dne 7. 1. 2022),
- Zakon za zmanjšanje neenakosti in škodljivih posegov politike ter zagotavljanje spoštovanja pravne države – ZZNŠPP (Uradni list RS, št. 105/22 z dne 3. 8. 2022),
- Zakon o dopolnitvi Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK-H (Uradni list RS, št. 8/25 z dne 11. 2. 2025),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK-I (Uradni list RS, št. 77/25 z dne 7. 10. 2025).

ZAKON
O URESNIČEVANJU JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO (ZUJIK)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 16)

Datum začetka uporabe: 22.10.2025

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon določa javni interes za kulturo, organe, ki so zanj pristojni in odgovorni ter mehanizme za njegovo uresničevanje.

2. člen

(pomen izrazov)

Posamezni izrazi imajo po tem zakonu naslednji pomen:

- javni interes na področju kulture je interes za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin na državni in lokalnih ravneh, ki se uresničuje z zagotavljanjem pogojev za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin, vključno s primernimi pogoji za delo delavcev v kulturi, ter ga podrobneje opredeljuje nacionalni oziroma lokalni program za kulturo. Pogoji se zagotavljajo skladno z načeli skupnega dobra, avtonomije, dostopnosti ter skladnega regionalnega in trajnostnega razvoja kulture (v nadaljnjem besedilu: javni interes za kulturo);
- nosilci javnega interesa so pristojni organi (Državni zbor Republike Slovenije, Vlada Republike Slovenije, ministrstva, organi lokalnih oblasti) in osebe javnega prava (javni skladi, javne agencije), na katere je z javnim pooblastilom preneseno izvajanje posameznih nalog. Nosilci javnega interesa izvajajo svoje naloge v sodelovanju s civilno družbo, ki jo predstavljajo nacionalni svet za kulturo in sveti lokalnih skupnosti, Kulturniška zbornica Slovenije, delovne skupine, med njimi za trajni dialog z javnimi zavodi, nevladnimi organizacijami in samostojnimi delavci v kulturi, ki so imenovane na podlagi javnega vabila in se srečujejo na rednih sejah, in strokovne komisije ministra oziroma pristojnega organa lokalnih skupnosti;
- nacionalni oziroma lokalni program za kulturo je strateški dokument razvojnega načrtovanja države oziroma lokalne skupnosti, ki postavi cilje in prioritete kulturne politike;
- kulturna dobrina je kulturni proizvod ali storitev, ki je namenjena zadovoljevanju človekovih potreb na področju kulture;
- javna kulturna dobrina je tista kulturna dobrina, ki jo v javnem interesu zagotavlja država oziroma lokalna skupnost kot javno službo oziroma v obliki podpore posamičnim kulturnim projektom;

- javni kulturni program je kontinuirana kulturna dejavnost izvajalcev, ki niso javni zavodi, pa jo država oziroma lokalna skupnost zagotavlja/financira na primerljiv način kot javne zavode;
- kulturni projekt je posamična aktivnost kulturnih izvajalcev (izdaja knjige, obnova kulturnega spomenika, gledališka predstava, koncert, štipendija ipd.), ki jo financira država oziroma lokalna skupnost;
- financiranje pomeni, kadar se uporablja samostojno, tako financiranje kot sofinanciranje;
- javna kulturna infrastruktura je stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti, namenjeno kulturi;
- samostojni delavci v kulturi so osebe, ki samostojno kot poklic opravljajo kulturno dejavnost in so kot taki registrirani v posebnem razvidu pri ministrstvu, pristojnem za kulturo;
- nevladna organizacija je organizacija, kot je določena v zakonu, ki ureja nevladne organizacije. Nevladne organizacije opravljajo kulturne dejavnosti poklicno ali ljubiteljsko, pri čemer nekatere vključujejo oba načina dela;
- stanovsko društvo na področju kulture (v nadaljnjem besedilu: stanovsko društvo) je nevladna organizacija s statusom nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture, ki združuje večje število posameznikov sorodnih dejavnosti na enem ali največ treh področjih kulture, opravlja podpirne in zagovorniške dejavnosti ter skrbi za razvoj poklicnih standardov v kulturi. Posamezna stanovska društva se lahko združujejo v zveze stanovskih društev, ki predstavljajo posamezno področje in se v okviru določb tega zakona obravnavajo enako kot stanovska društva.

3. člen

(drugi pravni predpisi)

Pri sprejemanju drugih predpisov, ki lahko vplivajo na stanje kulture in njen razvoj, je potrebno upoštevati javni interes za kulturo, določen z nacionalnim programom za kulturo.

4. člen

(kulturne dejavnosti)

Kulturne dejavnosti po tem zakonu so vse oblike ustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih dobrin na področjih arhitekture, arhivske dejavnosti, filma in avdiovizualne dejavnosti ter kinematografije, glasbenih, intermedijskih, transdisciplinarnih, uprizoritvenih, vizualnih in drugih umetnosti, knjige, založništva, knjižnične dejavnosti, medijev, nepremične, premične in nesnovne kulturne dediščine, oblikovanja, slovenskega jezika in na drugih področjih kulture.

V dvomu, ali je posamezna dejavnost kulturna dejavnost po tem zakonu, odloči minister, pristojen za kulturo (v nadaljnjem besedilu: minister).

5. člen

(izvajanje kulturnih dejavnosti)

Delovanje na področju kulture je svobodno, kolikor niso za opravljanje posamezne dejavnosti na področju kulture predpisani posebni pogoji.

6. člen

(spoštovanje jezika)

Kulturne prireditve se morajo najavljati, oglaševati in pojasnjevati v slovenščini.

Kulturne prireditve na območjih, ki so določena kot narodnostno mešana, pa se morajo najavljati (plakati, uradna vabila ipd.) tudi v italijanščini oziroma madžarščini.

Filmi se predvajajo v slovenščini ali s slovenskimi podnaslovi.

Izjeme od določb tega člena lahko dovoli minister.

7. člen

(uporaba izrazov)

V zakonu uporabljeni in zapisani izrazi v slovnični obliki za moški spol, se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

II. DOLOČANJE JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO

1. IZHODIŠČA IN DOKUMENTI ZA DOLOČANJE JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO

8. člen

(izhodišča)

Javni interes za kulturo temelji na zagotavljanju javnih kulturnih dobrin, s katerimi se uresničuje kulturni razvoj Slovenije in slovenskega naroda, za katerega skrbijo Republika Slovenija (v nadaljnjem besedilu: država) in lokalne skupnosti.

Javni interes za kulturo se uresničuje predvsem z zagotavljanjem pogojev za:

- kulturno in umetniško ustvarjalnost, kulturno-umetnostno vzgojo, razvoj podpornega okolja v kulturi in čezsektorske kulturne inovacije,
- dostopnost kulturnih dobrin,
- kulturno raznolikost,
- uveljavljanje in razvoj slovenskega jezika,
- slovensko kulturno identiteto,
- skupen slovenski kulturni prostor,
- mednarodno prepoznavnost in uveljavitev slovenske kulture in umetnosti v mednarodnem prostoru.

9. člen

(dokumenti, ki določajo javni interes za kulturo)

Javni interes za kulturo se določa z zakoni ter z nacionalnim in lokalnimi programi za kulturo.

Javni interes iz prejšnjega odstavka se udejanja predvsem na podlagi

- dveh letnih izvedbenih načrtov nosilcev javnega interesa iz 22. člena tega zakona,
- javnih razpisov in javnih pozivov za financiranje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov,
- aktov o ustanovitvi javnih zavodov, njihovih strateških načrtov in dveh letnih programov dela, razen kadar je lokalna skupnost ustanovitelj in večinski financer javnega zavoda, v tem primeru lahko velja enoletni izvedbeni načrt.
- javnih razpisov za oddajo javne kulturne infrastrukture,
- upravnih odločb.

1.1. Nacionalni program za kulturo

10. člen

(nacionalni program za kulturo)

Nacionalni program za kulturo je strategija kulturne politike, s katero se ugotovi vloga kulture v celostnem razvoju družbe v državi in skupnem slovenskem kulturnem prostoru ter javni interes zanj, se opredelijo vizija, cilji, deležniki, prečne politike, področja kulture, na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, in se predvidijo ključne usmeritve na področju investicij v javno kulturno infrastrukturo. Sprejme se za najmanj osem let.

Na podlagi nacionalnega programa sprejme Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) akcijski načrt, s katerim za štiri leta določi ukrepe (obseg in vrsto kulturnih dejavnosti), obseg sredstev in čas za njihovo uresničitev ter kazalnike, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. K akcijskemu načrtu da Nacionalni svet za kulturo iz 16. člena tega zakona predhodno mnenje.

11. člen

(priprava in sprejemanje)

Nacionalni program za kulturo sprejme Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) na predlog vlade.

Predlog nacionalnega programa za kulturo pripravi ministrstvo, pristojno za kulturo. Pri pripravi predloga sodelujejo tudi druga ministrstva s predlogi povezovanja posameznih vidikov njihovih resorjev s področjem kulture. K predlogu podata predhodno mnenje Nacionalni svet za kulturo iz 16. člena tega zakona in organ razvojne regije, pristojen za odločanje, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja spodbujanje skladnega regionalnega razvoja.

12. člen

(izvajanje nacionalnega programa za kulturo)

Za uresničevanje nacionalnega programa za kulturo kot celote je odgovorna vlada, za njegovo izvajanje pa skrbijo v okviru svojih pristojnosti ministrstvo, pristojno za kulturo, in druga ministrstva ter ostali pristojni organi in organizacije.

13. člen

(poročanje)

Vlada vsako drugo leto predloži državnemu zboru poročilo o izvajanju nacionalnega programa za pretekli dve leti, z oceno rezultatov. Vlada lahko predlaga spremembe in dopolnitve nacionalnega programa za kulturo kadarkoli v času njegove veljavnosti, predlog sprememb in dopolnitev lahko poda tudi skupaj s poročilom državnemu zboru.

14. člen

(lokalni program za kulturo)

Lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje osmih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Lokalne skupnosti, v katerih živijo avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost ali romska skupnost, v pripravo lokalnega programa za kulturo vključijo navedene skupnosti. Glede vsebine lokalnega programa za kulturo se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o nacionalnem programu za kulturo.

Lokalnim skupnostim, razen mestnim občinam, ni treba sprejeti lokalnega programa za kulturo, če opredelijo javni interes za kulturo, prioritete, ukrepe ter cilje in kazalnike za njihovo doseganje v drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti.

Dve ali več lokalnih skupnosti lahko oblikujejo skupni program za kulturo, ki ga sprejmejo pristojni organi lokalnih skupnosti.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi evidenco lokalnih programov za kulturo oziroma dokumentov razvojnega načrtovanja iz prvega in drugega odstavka tega člena. Lokalna skupnost v 30 dneh po sprejetju teh dokumentov ministrstvu, pristojnemu za kulturo, sporoči datum njihovega sprejetja in pošlje njihovo elektronsko različico.

2. SODELOVANJE CIVILNE DRUŽBE

15. člen

(udeležba civilne družbe pri odločanju)

Civilna družba je udeležena v postopkih oblikovanja in sprejemanja kulturne politike prek stroke in zainteresirane javnosti na način kot ga določa ta zakon.

2.1. Nacionalni svet za kulturo

16. člen

(sestava sveta)

Nacionalni svet za kulturo je neodvisno telo, ki celostno spremlja kulturne politike in predlaga njihovo izboljšanje.

Predsednika in šest članov sveta imenuje državni zbor na predlog vlade med osebami, ki so strokovnjaki na področju kulture oziroma celostno spremljajo kulturne politike, imenujejo se za pet let in so lahko znova imenovani.

Administrativno in tehnično podporo ter sredstva za delovanje sveta zagotovi ministrstvo, pristojno za kulturo.

Način svojega dela uredi svet s poslovnikom.

17. člen

(naloge)

Nacionalni svet za kulturo:

- spremlja in ocenjuje vpliv kulture in kulturnih politik na razvoj družbe,
- daje mnenje k nacionalnemu programu za kulturo ter akcijskemu načrtu in dvoletnim poročilom o njegovem izvajanju,
- obravnava predloge zakonov in drugih predpisov s področja kulture in kulturnih politik ter tistih, ki zadevajo tudi področje kulture in kulturnih politik,
- daje pobude in predloge za urejanje posameznih vprašanj na področju kulture in kulturnih politik.

Vlada in pristojno delovno telo državnega zbora obravnavata mnenja, pobude in predloge nacionalnega sveta ter se do njih opredelita in ga o tem seznani najkasneje v roku 60 dni potem, ko jih prejmeta.

2.2. Kulturniška zbornica Slovenije

18. člen

(sestava)

Kulturniška zbornica Slovenije je prostovoljna organizacija stanovskih društev, v katero se lahko včlanijo tudi civilne pravne in fizične osebe, če so izvajalci kulturnih dejavnosti.

Zbornica deluje po predpisih o društvih.

19. člen

Opomba: Spremenjeni 19. člen zakona se začne uporabljati 1. januarja 2026.

(naloge)

Kulturniška zbornica Slovenije:

- pripravlja in javno objavlja poglobljene in strokovno utemeljene predloge ukrepov za reševanje izzivov v kulturi, predvsem z vidika razvoja posameznih poklicev oziroma področij kulture,
- pripravlja in javno objavlja raziskave in analize, ki zadevajo kulturno politiko, njeno izvajanje in razvoj,
- pripravlja javne dogodke, v okviru katerih razvija in predstavlja aktivnosti in dokumente iz tega odstavka,
- oblikuje mnenja o predlogih zakonov in drugih predpisih s področja kulture in tistih, ki zadevajo tudi področje kulture, in
- izvaja druge dejavnosti podpornega okolja, predvsem z vidika razvoja posameznih poklicev na področju kulture.

Kulturniška zbornica Slovenije deluje javno. Kulturniška zbornica obvešča javnost o svojem delu preko svoje spletne strani in drugih načinov, ki jih določi v statutu. Zbornica mora register svojih članov, če so pravne osebe, objaviti javno na svoji spletni strani.

Kulturniška zbornica Slovenije v svojem temeljnem aktu podrobneje določi tudi vse druge naloge, ki jih opravlja za svoje člane.

Naloge iz prve, druge in tretje alineje prvega odstavka tega člena Kulturniška zbornica Slovenije lahko izvaja po javnem pooblastilu.

Kulturniška zbornica Slovenije se financira iz članarine in drugih lastnih virov, pri čemer ministrstvo, pristojno za kulturo, sofinancira tisti del njenega programa dela, ki se nanaša na naloge, za katere je zbornici podeljeno javno pooblastilo.

Obseg in finančno ovrednotenje nalog ter obseg sredstev za namen izvajanja nalog v tekočem letu se določi z letno pogodbo iz 93. člena tega zakona, pri čemer obseg ne sme presegati višine letnega financiranja, za katero lahko v okviru razpisa ministrstva, pristojnega za kulturo, stanovsko društvo letno zaprosi za projekte podpornega okolja v kulturi. Pogodba se lahko sklene pod naslednjimi pogoji:

- da Kulturniška zbornica Slovenije javno objavi poročilo o delovanju za prejšnje leto,
- da Kulturniška zbornica Slovenije predloži poročilo in finančna dokazila o delovanju za prejšnje leto ter programski in finančni načrt za tekoče leto ministrstvu, pristojnemu za kulturo,
- da Kulturniška zbornica Slovenije letno načrtuje pripravo in javno objavo vsaj treh dokumentov iz prve alineje ter vsaj eno raziskavo ali tri analize iz druge alineje, pripravo in podajo komentarjev na vsaj 75 % predpisov iz četrte alineje in izvedbo vsaj štirih javnih dogodkov iz tretje alineje prvega odstavka tega člena,

- da ministrstvo, pristojno za kulturo, pridobi pozitivno mnenje strokovne komisije za podporne vsebine iz 20. člena tega zakona o poročilu in načrtu iz tega odstavka, pri čemer se strokovna komisija opredeli do primerne višine sofinanciranja, glede na kakovost izvajanja nalog iz prvega odstavka tega člena in glede na višino letnega financiranja, za katero lahko v skladu z napovednim besedilom tega odstavka letno zaprosi stanovsko društvo.

Izplačilo na podlagi pogodbe iz prejšnjega odstavka se izvede po opravljenih nalogah in na podlagi predloženih dokazil.

2.3. Strokovne komisije ministra

20. člen

(naloge)

Minister ima za obravnavo najpomembnejših vprašanj, ki se nanašajo na zakonsko urejanje, organizacijo javne službe, razdeljevanje javnih sredstev in priznavanje pravic iz tega zakona strokovne komisije.

Strokovne komisije so posvetovalna telesa ministra za posamezna področja oziroma vidike kulture.

21. člen

(sestava)

Minister imenuje člane strokovnih komisij z njihovim soglasjem na podlagi javnega vabila med uglednimi strokovnjaki s področja dela posamezne komisije. Člani so lahko po izteku mandata na podlagi javnega vabila znova imenovani, vendar največ dvakrat zapored. Člani začasnih strokovnih komisij so lahko za enkratno opravljanje nalog v časovno omejenem obsegu imenovani brez javnega vabila.

Minister podrobneje določi število strokovnih komisij, njihovo financiranje, sestavo, trajanje mandata, naloge in način dela s pravilnikom, h kateremu da soglasje minister, pristojen za finance.

Člani strokovnih komisij so za opravljeno delo upravičeni do plačila v skladu s sklepom, s katerim minister vsako leto določi višino honorarjev za predsednike in člane komisij. Pri določitvi višine se upoštevajo predvideno število obravnavanih vlog oziroma zadev, vrsta in raznolikost zadev, zahtevnost posameznih postopkov in obseg mnenj ter drugi relevantni vidiki dela.

III. URESNIČEVANJE JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO

22. člen

(nosilec javnega interesa)

Javni interes iz 8. člena tega zakona uresničujejo država in lokalne skupnosti samostojno ali pa ustanovijo za izvajanje posamičnih nalog javne sklade ali javne agencije.

Nosilci javnega interesa delujejo na podlagi zakonodaje, nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, strateškega načrta, programa dela ter letnega izvedbenega načrta, ki obsega finančni načrt z obrazložitvijo.

Javna agencija in javni sklad morata imeti strateški načrt za obdobje petih let, pri čemer lahko načrt vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Strateški načrt obsega programske usmeritve, organizacijske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter kadrovski načrt. Javna agencija oziroma javni sklad mora k strateškemu načrtu pridobiti predhodno mnenje ustanovitelja. Strateški načrt sprejme direktor javne agencije oziroma javnega sklada s soglasjem sveta javne agencije oziroma nadzornega sveta javnega sklada. Če direktor ne sprejme strateškega načrta do izteka veljavnosti prejšnjega, je to razlog za njegovo razrešitev.

Če ustanovitelj k strateškemu načrtu ne poda predhodnega mnenja v 45 dneh od njegovega prejema, se šteje, da je mnenje pozitivno. Če je ustanovitelj država, poda predhodno mnenje k strateškemu načrtu ministrstvo, pristojno za kulturo.

23. člen

(financiranje javnih skladov in javnih agencij)

Država in lokalne skupnosti zagotavljajo javna sredstva javnim skladom in javnim agencijam v skladu s predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij ter predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike.

24. člen

(načini uresničevanja javnega interesa)

Država in lokalne skupnosti uresničujejo javni interes za kulturo po tem zakonu zlasti:

- z zagotavljanjem kulturnih dobrin kot javnih dobrin,
- z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture.

Država uresničuje javni interes za kulturo tudi

- z zagotavljanjem enotnosti delovanja javne službe,
- s podpiranjem občin, ki so ustanoviteljice občinskih javnih zavodov širšega pomena,
- s podeljevanjem statusa organizacije v javnem interesu na področju kulture,
- z registracijo samozaposlenih v kulturi v razvidu ministrstva, pristojnega za kulturo,
- s priznavanjem socialnih pravic (prispevek za plačilo socialnega in zdravstvenega zavarovanja in republiška priznavalnina).

1. ZAGOTAVLJANJE KULTURNIH DOBRIN KOT JAVNIH DOBRIN

25. člen

(kulturne dobrine kot javne dobrine)

Država in lokalne skupnosti kot nosilci javnega interesa zagotavljajo pogoje za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin kot skupnega dobra (v nadaljnjem besedilu: javne kulturne dobrine) na način, da so te dostopne najširšemu krogu uporabnikov.

Država oziroma lokalna skupnost zagotavlja javne kulturne dobrine v obliki oziroma na način javne službe in s podporo posamičnim kulturnim projektom ter javnim kulturnim programom.

1.1. Zagotavljanje javne službe na področju kulture

26. člen

(oblike zagotavljanja javnih kulturnih dobrin)

Kadar je v javnem interesu potrebno zagotavljati javne kulturne dobrine trajno in nemoteno, jih zagotavlja država oziroma lokalna skupnost neposredno ali tako, da ustanovi javni zavod na področju kulture.

Javne kulturne dobrine iz prejšnjega odstavka se zagotavljajo kot javne službe ali pod enakimi pogoji in na način, ki velja za javno službo.

Pod enakimi pogoji in na način javne službe se zagotavljajo tudi tiste javne kulturne dobrine, ki jih na podlagi večletnega javnega kulturnega programa drugih kulturnih izvajalcev financira država oziroma lokalne skupnosti.

Kadar gre za dejavnost, ki jo je potrebno zaradi njene posebne narave določiti za javno službo, to uredi področni zakon.

27. člen

(osnove za izračun)

Osnove za izračun sredstev za izvajanje javne službe so:

- splošni stroški delovanja,
- stroški za plačilo dela v skladu s kadrovskim načrtom,
- programski materialni stroški,
- stroški investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme.

Podrobnejšo metodologijo za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na posameznem področju, določi vlada z uredbo.

1.1.1. Javni zavodi na področju kulture

28. člen

(splošna ureditev)

Za javne zavode na področju kulture se uporabljajo predpisi o javnih zavodih razen, če ta zakon določa drugače.

29. člen

(posebna ureditev)

Ne glede na ureditev v tem zakonu lahko posebni zakon na področju kulture posamična vprašanja uredi tudi drugače.

30. člen

(evidenca javnih zavodov na področju kulture)

Javni zavodi na področju kulture, ki so ustanovljeni in delujejo v skladu s tem zakonom, morajo biti vpisani v evidenco, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za kulturo. Način vodenja in podatke, ki se vpisujejo v evidenco, podrobneje določi minister. V evidenco se vpisujejo tudi naslednji osebni podatki: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča in rojstni podatki zastopnikov, članov svetov in članov strokovnih svetov javnega zavoda. Vsi podatki, vpisani v evidenco, so javni, razen osebnih podatkov, ki se nanašajo na rojstne podatke in podatke o prebivališču. Ministrstvo, pristojno za kulturo, lahko osebne podatke obdeluje samo za izvajanje nalog in nadzora v skladu s tem zakonom ter za statistične in raziskovalne namene.

Predlog za vpis ali izbris javnega zavoda iz evidence poda ustanovitelj najkasneje v 15 dneh po vpisu ali izbrisu javnega zavoda iz sodnega registra. Ustanovitelj v predlogu za vpis predloži vse zahtevane podatke, akt o ustanovitvi in sklepe o imenovanju oseb iz prejšnjega odstavka, v predlogu za izbris pa odločitev pristojnega sodišča o izbrisu iz sodnega registra ter druge zahtevane podatke. Zakoniti zastopnik javnega zavoda mora ministrstvo, pristojno za kulturo, obvestiti o spremembi podatkov, ki se vpisujejo v evidenco, najkasneje v 15 dneh od nastale spremembe. Obvestilu o spremembi morajo biti priložene listine, na podlagi katerih je sprememba nastala.

Ne glede na prejšnji odstavek se javni zavod izbriše iz evidence po uradni dolžnosti, če ni več vpisan v Poslovni register Slovenije.

31. člen

(financiranje javnih zavodov)

Javna sredstva za financiranje javnih zavodov zagotovijo njihovi ustanovitelji oziroma soustanovitelji. Sredstva za financiranje javnih zavodov, ki jih lahko za uresničevanje svojih potreb na področju kulture ustanovita italijanska in madžarska narodna skupnost, zagotavlja italijanski in madžarski narodni skupnosti država, v okviru sredstev za italijansko oziroma madžarsko narodno skupnost. Poleg tega se javni zavodi financirajo tudi iz nejavnih virov, ki jih izvajalci pridobivajo z opravljanjem javne službe in z opravljanjem drugih dejavnosti. Pri tem opravljanje drugih dejavnosti ne sme ogroziti izvajanja javne službe.

Če je več občin ustanovilo javni zavod in če se ne dogovorijo drugače, zagotavljajo javna sredstva v deležih, ki so sorazmerni številu njihovih prebivalcev. Če javni zavod ustanovi država in ena ali več občin, se deleži sofinanciranja določijo v pogodbi med ustanovitelji.

Javna sredstva iz tega člena se zagotavljajo javnim zavodom na podlagi ustanovitvenega akta po postopku kot ga določa zakon, ki ureja javne finance za posredne proračunske uporabnike. Višino javnih sredstev za financiranje javnega zavoda določi ustanovitelj, upošteva osnove za izračun iz 27. člena tega zakona na podlagi strateškega načrta in iz njega izhajajočega predloga dveh letnih programov dela oziroma v primeru, ko je lokalna skupnost ustanovitelj in večinski financer javnega zavoda, lahko tudi letnega programa dela.

Javni zavod dobi javna sredstva v skupnem znesku, v okviru katerega v skladu z akti zavoda samostojno odloča.

Posebne določbe za vodenje in upravljanje

32. člen

(organi javnega zavoda)

Organi javnega zavoda so:

- direktor,
- svet,
- strokovni svet.

33. člen

(direktor)

Javni zavod zastopa, predstavlja in vodi direktor. Z aktom o ustanovitvi javnega zavoda se lahko funkcija direktorja poimenuje tudi drugače.

Akt o ustanovitvi lahko določa, da ima javni zavod za posamezna področja (vodenje strokovnega dela, finančne in pravne zadeve ipd.) tudi pomočnike direktorja in uredi način njihovega imenovanja ter njihove naloge in pristojnosti.

Kadar to zahteva velikost javnega zavoda ali raznovrstnost njegovih dejavnosti lahko akt o ustanovitvi določi, da vodi javni zavod namesto direktorja uprava, ki jo sestavljajo predsednik in eden ali več članov. V tem primeru akt o ustanovitvi določi medsebojna razmerja med člani uprave, način odločanja uprave, zastopanje javnega zavoda ter odgovornost za zakonitost in strokovnost dela javnega zavoda. Če posameznemu članu uprave preneha mandat pred potekom roka, se imenuje nov član, vendar samo do izteka mandata uprave. Za upravo se smiselno uporabljajo vsi členi, ki se nanašajo na direktorja.

34. člen

(skrbnost in odgovornost direktorja)

Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarstvenika.

35. člen

(naloge direktorja)

Naloge direktorja so:

- organizira delo javnega zavoda,
- sprejema strateški načrt,
- sprejema program dela,
- sprejema akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu,
- sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju, reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu,
- sprejema kadrovske načrte,
- sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja,
- sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda,
- poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda,
- pripravi letno poročilo,
- sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima,
- in druge naloge, določene z ustanovitvenim aktom.

K aktom iz druge, tretje, četrte, pete, šeste, sedme in enajste alineje prejšnjega odstavka daje soglasje svet javnega zavoda.

Strateški načrt iz prvega odstavka tega člena je dokument srednjeročnega razvojnega načrtovanja, ki upošteva cilje in prioritete nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, program dela pa je njegov letni izvedbeni načrt, katerega sestavni del je finančni načrt.

Strateški načrt se sprejme za pet let od datuma sprejetja, pri čemer lahko vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Strateški načrt javnega zavoda obsega programske usmeritve in predvideni obseg programa, organizacijske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter podlage za kadrovske načrte, ki vključujejo tudi predvidene zunanje sodelavce. K strateškemu načrtu je treba pridobiti predhodno mnenje ustanovitelja in večinskega financerja javnega zavoda. Če direktor ne predloži strateškega načrta v potrditev svetu zavoda do izteka veljavnosti prejšnjega, svet zavoda o tem obvesti ustanovitelja. Nesprejetje strateškega načrta do izteka veljavnosti prejšnjega strateškega načrta je razlog za razrešitev direktorja.

Če ustanovitelj ali večinski financer iz prejšnjega odstavka ne poda predhodnega mnenja k strateškemu načrtu v 45 dneh od njegovega prejema, se šteje, da je mnenje pozitivno. Za večinskega financerja javnega zavoda se šteje država ali lokalna skupnost, ki zagotavlja največji delež javnih sredstev za izvajanje javne službe oziroma program javnega zavoda in hkrati ni njegova ustanoviteljica. Če je ustanovitelj javnega zavoda država, poda predhodno mnenje k strateškemu načrtu ministrstvo, pristojno za kulturo.

Direktor lahko strateški načrt dopolni in spreminja v obsegu do največ tretjine obsega besedila. To lahko stori v roku do enega leta po imenovanju. Razlog za tretjinsko spremembo je tudi

integracija rešitev iz nacionalnega programa za kulturo, če je bil ta sprejet v času veljavnosti strateškega načrta. Za spremembe mora pridobiti predhodno mnenje ustanovitelja in večinskega financerja splošnih stroškov delovanja, stroškov dela in programskih materialnih stroškov javnega zavoda, kadar ta ni isti kot ustanovitelj, ter soglasje sveta javnega zavoda.

Če je direktor imenovan v obdobju, ko je do izteka veljavnega strateškega načrta manj kot šest mesecev, lahko direktor ob soglasju sveta zavoda ter pridobitvi predhodnega mnenja ustanovitelja in večinskega financerja javnega zavoda veljavnost strateškega načrta smiselno podaljša za tri mesece.

36. člen

(imenovanje direktorja)

Direktorja imenuje na podlagi javnega razpisa ustanovitelj javnega zavoda po predhodnem mnenju sveta in strokovnega sveta za dobo petih let z možnostjo ponovnih imenovanj. Poleg javnega razpisa lahko ustanovitelj javnega zavoda povabi posamezne kandidate tudi neposredno.

Za direktorja je lahko imenovan kdor strokovno pozna področje dela javnega zavoda in ima vodstvene sposobnosti. V primeru, da ima javni zavod v skladu z drugim odstavkom 33. člena tega zakona za vodenje strokovnega dela pomočnika direktorja, je lahko za direktorja javnega zavoda imenovan tudi, kdor ima vodstvene izkušnje.

Mnenje iz prvega odstavka tega člena ni omejeno na kandidata po ustanoviteljevem izboru.

Če svet oziroma strokovni svet ne da mnenja iz prejšnjega odstavka v roku 30 dni, se šteje, da je mnenje pozitivno.

Če je ustanovitelj javnega zavoda država opravi razpis in imenuje direktorja minister. Če je ustanovitelj javnega zavoda lokalna skupnost, opravi javni razpis in imenuje direktorja pristojni organ lokalne skupnosti razen, če zakon, ki ureja posamezno področje kulture ne določa drugače.

Če ima javni zavod poleg ustanovitelja tudi soustanovitelje, izpelje postopek imenovanja ustanovitelj, kjer ima javni zavod svoj sedež. Za imenovanje direktorja je potrebno soglasje soustanoviteljev, ki zagotavljajo več kot polovico javnih sredstev za delovanje javnega zavoda. Če so soustanovitelji javnega zavoda država in ena ali več občin, izpelje postopek imenovanja ministrstvo, pristojno za kulturo. Direktorja v tem primeru imenuje minister s soglasjem soustanoviteljev.

37. člen

(razrešitev direktorja)

Poleg razlogov, določenih v predpisih o javnih zavodih, se lahko direktorja javnega zavoda predčasno razreši tudi zaradi bistvenih sprememb kot sta bistveno spremenjena dejavnost, zaradi katere je javni zavod ustanovljen ali zaradi prenosa ustanoviteljstva. V tem primeru se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo predčasno razrešitev iz ostalih razlogov.

V primeru prenosa soustanoviteljstva je predčasna razrešitev direktorja dopustna samo, če gre za prevzemnika, katerega delež presega polovico javnih sredstev, ki so potrebna za delovanje javnega zavoda.

38. člen

(vršilec dolžnosti)

Če direktorju predčasno preneha mandat in se ne izpelje redni postopek imenovanja, imenuje ustanovitelj vršilca dolžnosti, vendar največ za eno leto.

Ustanovitelj imenuje vršilca dolžnosti tudi v primeru, da je bil izpeljan javni razpis za imenovanje direktorja, pa se ni nihče prijavil oziroma nihče izmed prijavljenih kandidatov ni bil izbran.

39. člen

(podrobnejša ureditev)

Akt o ustanovitvi javnega zavoda podrobneje določi postopek imenovanja oziroma razrešitve direktorja, pogoje, ki jih mora izpolnjevati ter njegove naloge, pooblastila in odgovornosti.

40. člen

(strokovni svet)

Zavod ima strokovni svet, ki ima naslednje naloge:

- spremlja in ocenjuje delovanje javnega zavoda in politiko njegovega ustanovitelja,
- ugotavlja ustreznost strateškega načrta in programa dela glede na namen, zaradi katerega je javni zavod ustanovljen,
- obravnava vprašanja s področja strokovnega dela javnega zavoda in daje direktorju mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj,
- daje predhodno mnenje ustanovitelju k imenovanju in razrešitvi direktorja javnega zavoda,
- daje predhodno mnenje k zavodski kolektivni pogodbi,
- daje druge pobude in predloge v zvezi z delovanjem javnega zavoda,
- druge zadeve, določene z aktom o ustanovitvi javnega zavoda.

41. člen

(sestava)

Strokovni svet sestavljajo posamezniki, ki lahko s svojimi strokovnimi oziroma poslovnimi izkušnjami in javnim ugledom prispevajo k boljšemu delovanju javnega zavoda. Eno tretjino članov strokovnega sveta izvolijo zaposleni, pri čemer je najmanj eden izvoljen izmed vseh zaposlenih, drugi pa, če je predstavnikov delavcev več kot eden, izmed tistih, ki opravljajo dejavnost, zaradi katere je javni zavod ustanovljen. Preostale člane strokovnega sveta predlagajo stanovska društva oziroma druge nevladne organizacije s področja dela javnega zavoda izmed strokovnjakov ali uporabnikov prek javnega vabila, ki ga predhodno objavi javni zavod. V aktu o ustanovitvi javnega zavoda se določi, katera so društva oziroma nevladne organizacije iz prejšnjega stavka.

42. člen

(svet)

Javni zavod ima svet, ki ga sestavljajo predstavniki:

- ustanovitelja in jih ustanovitelj imenuje na podlagi javnega vabila izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev,
- delavcev zavoda, ki imajo najmanj enega člana in do največ tretjino članov sveta zavoda, in
- večinskega financerja splošnih stroškov delovanja in dela ter programskih materialnih stroškov javnega zavoda (v nadaljnjem besedilu: večinski financer), a le, če večinski financer in ustanovitelj nista ista pravna oseba. Večinski financer ima najmanj enega člana in do največ tretjino članov sveta zavoda. Ustanovitelj jih imenuje na predlog večinskega financerja, ki jih predlaga na podlagi javnega vabila izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, financ ali pravnih zadev.

Ustanovitelj ali večinski financer javno vabilo iz prejšnjega odstavka javno objavi na svojem spletnem mestu, pri čemer mora biti rok za prijavo vsaj 31 dni od dne javne objave. V razpisu se določijo pogoji, ki jih mora izpolnjevati kandidat, čas, za katerega bo imenovan, in rok, do katerega se prejemajo prijave kandidatov.

Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena lahko ustanovitelj, če se na javno vabilo ne prijavijo ustrezni strokovnjaki s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev, v svet imenuje strokovnjake z najmanj enega od teh področij. V tem primeru lahko imenuje tudi posameznike, ki se niso odzvali na javno vabilo.

Pri javnih zavodih, ki imajo več kot pet članov sveta zavoda, imajo predstavniki delavcev zavoda najmanj dva člana in do največ tretjino članov sveta zavoda.

Svet ima naslednje naloge:

- nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda,
- spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda,
- predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja,
- ocenjuje delo direktorja,
- daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnem načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje,
- daje soglasje k cenam javnih kulturnih dobrin,
- daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja,
- sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem,
- odloča o pritožbah delavcev, ki se nanašajo na pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev iz delovnega razmerja,
- opravlja druge naloge v skladu z aktom o ustanovitvi javnega zavoda.

Član sveta se mora v šestih mesecih od nastopa mandata udeležiti programa usposabljanja, katerega vsebino, obseg in način izvedbe določi minister. Če je oseba kasneje ponovno imenovana za člana sveta istega ali drugega javnega zavoda, se šteje, da ima usposabljanje opravljeno. Člana sveta, ki se programa usposabljanja v skladu s tem členom ne udeleži, se razreši oziroma odpokliče. O tem svet zavoda obvesti ustanovitelja, ki začne postopek razrešitve ali odpoklica. Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi evidenco o udeležencih programa. Način vodenja in podatke, ki se vpisujejo v evidenco, podrobneje določi minister. V evidenco se vpisujejo tudi naslednji osebni podatki: ime in priimek, rojstni podatki, prebivališče in elektronski naslov udeleženca programa usposabljanja. Ministrstvo, pristojno za kulturo, lahko osebne podatke obdeluje samo za izvajanje nalog in nadzora v zvezi z usposabljanjem članov svetov ter za statistične namene.

Z aktom o ustanovitvi javnega zavoda se podrobneje določi sestavo in način delovanja sveta.

Člani sveta javnega zavoda morajo pri svojem delu ravnati nepristransko, s skrbnostjo dobrega gospodarja in v skladu z namenom ustanovitve javnega zavoda. Varovati morajo poslovno skrivnost javnega zavoda in se izogibati vsakršnemu ravnanju, ki bi lahko povzročilo škodo zavodu ali ogrozilo zakonitost njegovega delovanja. Ustanovitelj lahko člana sveta, ki je predstavnik ustanovitelja ali večinskega financerja, razreši pred iztekom mandata, če ugotovi, da je ta z opustitvijo dolžnega ravnanja povzročil škodo zavodu.

43. člen

(izjeme glede organov javnega zavoda)

Ne glede na 32. člen tega zakona ima zavod z manj kot dvajset zaposlenimi, direktorja in svet.

Svet iz prejšnjega odstavka opravlja naloge strokovnega sveta iz 40. člena in sveta iz 42. člena tega zakona.

Svet iz tega člena sestavljajo predstavniki ustanovitelja, predstavniki delavcev zavoda in predstavniki uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti.

Prenos ustanoviteljskih pravic in obveznosti do javnih zavodov

44. člen

(prenos ustanoviteljskih pravic in obveznosti)

V primeru prenosa ustanoviteljskih pravic med državo in lokalnimi skupnostmi oziroma med njimi, se lahko neodplačno prenese tudi javna kulturna infrastruktura oziroma stvarno premoženje, s katerim ta javni zavod upravlja oziroma ima pravico uporabe.

Prenos premoženja ter druge pravice in obveznosti iz tega naslova se uredijo s pogodbo iz 93. člena tega zakona med pristojnima organoma prejšnjega in novega ustanovitelja.

Novi ustanovitelj uskladi na podlagi pogodbe iz prejšnjega odstavka akt o ustanovitvi javnega zavoda.

Posebne določbe o delovnih razmerjih in o pravicah iz delovnih razmerij v javnih zavodih na področju kulture

45. člen

(splošni predpisi)

V javnih zavodih na področju kulture se glede odločanja o delovnih razmerjih in z njimi povezanimi pravicami in obveznostmi delavcev uporabljajo predpisi, ki urejajo delovna razmerja in kolektivne pogodbe za javne uslužbence, kolikor ta zakon ne določa drugače.

Določila zakona, ki ureja delovna razmerja javnih uslužbencev in se nanašajo na odločanje o pravicah in obveznostih ter odgovornostih iz delovnega razmerja javnih uslužbencev, sistemizacijo in kadrovske načrt ter premestitev zaradi delovnih potreb (brez soglasja) znotraj istega organa, se smiselno uporabljajo tudi za javne zavode na področju kulture, kolikor ta zakon ne določa drugače.

Opomba: delno razveljavljen

Datum začetka razveljavitve: 26.01.2007

Sklic: [Odločba US](#)

Določila tega zakona glede urejanja delovnih razmerij se, razen prejšnjega odstavka, smiselno uporabljajo tudi za druge pravne osebe s področja kulture.

46. člen

(sistemizacija delovnih mest)

V aktu o sistemizaciji delovnih mest so v skladu z notranjo organizacijo določene vrste delovnih mest, potrebnih za izvajanje javne službe in drugih dejavnosti javnega zavoda, ki so v skladu z namenom, zaradi katerega je javni zavod ustanovljen.

Kadar to terja posebna narava dela na področju umetniške ali druge kulturne dejavnosti, se v sistemizaciji lahko določijo delovna mesta, za katera se delovna razmerja sklepajo za določen čas, ki ne sme biti daljši od trajanja mandata direktorja oziroma ne več kot pet let. Delovno razmerje za določen čas se sme z isto osebo za isto delo skleniti zaporedoma največ trikrat, katerih neprekinjen čas trajanja pa ne sme biti daljši od desetih let. Šest mesečna ali krajša prekinitve ne pomeni prekinitve neprekinjenega desetletnega obdobja iz prejšnjega stavka.

V sistemizaciji se določijo delovna mesta s krajšim delovnim časom od polnega. V sistemizaciji delovnih mest ni potrebno opredeliti občasnih potreb po delu, za katere je dovolj, da so predvidene v kadrovskem načrtu javnega zavoda.

47. člen

(zasedba delovnega mesta)

Sistemizirana delovna mesta se lahko zasedejo samo v skladu s kadrovskim načrtom.

47.a člen

(avdicija)

Na delovnih mestih opernih in zbornskih pevcev, baletnih plesalcev, plesalcev sodobnega plesa in orkestrskih glasbenikov v javnih zavodih na področju kulture je zaposlitev mogoča le z uspešno opravljenim preizkusom sposobnosti in ustreznosti kandidatov na podlagi avdicije.

Avdicija iz prejšnjega odstavka mora biti predhodno javno najavljena na spletnem mestu javnega zavoda vsaj 45 dni pred izvedbo. Avdicijo organizira in izvede javni zavod.

Uspešno opravljena avdicija lahko zaradi sposobnosti kandidata izjemoma nadomesti manjkajočo izobrazbo, ki se zahteva za zasedbo delovnega mesta iz prvega odstavka tega člena, vendar največ za dve ravni izobrazbe.

V primeru sklenitve delovnega razmerja na podlagi prejšnjega odstavka se delovno razmerje opernih in zborovskih pevcev ter orkestrskih glasbenikov lahko sklene za določen čas do pet let, brez možnosti ponovitve. Ne glede na prejšnji stavek imajo zborovski pevci na podlagi uspešno opravljene ponovne avdicije možnost še enkrat skleniti pogodbo o zaposlitvi za določen čas največ pet let.

47.b člen

(prekvalifikacija ali dokvalifikacija)

Delavec, ki je vsaj deset let zaposlen za nedoločen čas na delovnem mestu baletnega plesalca ali plesalca sodobnega plesa, lahko delodajalcu predlaga prenehanje pogodbe o zaposlitvi s sporazumom in sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za določen čas s krajšim delovnim časom za čas trajanja prekvalifikacije ali dokvalifikacije do treh let.

V času prekvalifikacije ali dokvalifikacije delavec opravlja delovne naloge v javnem zavodu, dogovorjene v pogodbi, v obsegu 50 % polnega delovnega časa. Delavec ima pravico do plačila za delo po dejanski delovni obveznosti, pravico do nadomestila do polnega delovnega časa za čas prekvalifikacije ali dokvalifikacije v breme delodajalca, pravico do vključitve v obvezna socialna zavarovanja s polnim delovnim časom in druge pravice iz delovnega razmerja in iz obveznih socialnih zavarovanj kot delavec, ki dela s polnim delovnim časom. Pogodbene in druge pravice ter obveznosti iz delovnega razmerja za del delovnega časa, v katerem delavec opravlja delovne naloge, so urejene na način, kot ga za krajši delovni čas v posebnih primerih določa zakon, ki ureja delovna razmerja, razen v primerih, za katere ta zakon določa drugače. V času prekvalifikacije ali dokvalifikacije mora delodajalec delavcu ne glede na delovno mesto zagotavljati osnovno plačo v višini, ki ni nižja od osnovne plače, določene v pogodbi o zaposlitvi na prejšnjem delovnem mestu, v ustreznem deležu glede na delovni čas zaposlitve.

Medsebojne pravice in obveznosti med delodajalcem in delavcem, ki se nanašajo na prekvalifikacijo ali dokvalifikacijo, se uredijo s posebno pogodbo o prekvalifikaciji oziroma dokvalifikaciji. V pogodbi iz prejšnjega stavka se opredelijo višina in način izplačila nadomestila za izobraževanje ter druge medsebojne pravice in obveznosti, vključno z dokazili glede izvajanja aktivnosti prekvalifikacije ali dokvalifikacije. Za čas, namenjen prekvalifikaciji ali dokvalifikaciji, mora delodajalec delavcu zagotavljati denarno nadomestilo v višini 50 % osnovne plače, na prejšnjem delovnem mestu, kar je določeno s pogodbo iz tega odstavka.

Če delavec, vključen v prekvalifikacijo ali dokvalifikacijo, to prekine oziroma ne opravlja pogodbeno določenih obveznosti, je to razlog za razvezo pogodbe iz tretjega odstavka tega člena, razen če je prekinitev ali neopravljanje obveznosti posledica objektivnih okoliščin, kot je daljša bolniška odsotnost, odsotnost zaradi materinskega, očetovskega ali starševskega dopusta ali razglasitev izrednega stanja, na katere delavec ne more vplivati. V tem primeru se veljavnost pogodb iz prvega in tretjega odstavka tega člena sorazmerno podaljša. Če delavec prekine prekvalifikacijo ali dokvalifikacijo ali ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti iz razloga, ki ni posledica

objektivnih okoliščin iz prejšnjega stavka, delodajalec zahteva vračilo denarnega nadomestila, izplačanega v skladu z drugim odstavkom tega člena, v sorazmernem delu glede na neizvedeni del obveznosti.

Če lahko delodajalec po opravljeni prekvalifikaciji ali dokvalifikaciji delavcu ponudi pogodbo o zaposlitvi na delovno mesto, za katero je delavec po prekvalifikaciji ali dokvalifikaciji usposobljen, se takšna zaposlitev lahko opravi brez javne objave prostega delovnega mesta. Sredstva za pokritje zaposlitve v času prekvalifikacije ali dokvalifikacije in nadomestila za izobraževanje zagotavlja ustanovitelj javnega zavoda. Dovoljeno število prekvalifikacij in obseg sredstev za njihovo izvedbo na predlog javnega zavoda določi ustanovitelj.

47.c člen

(pripravišтво in uvajanje v delo)

Kot pripravnik se zaposli delavec, ki prvič začne opravljati delo, ustrezno vrsti in ravni njegove strokovne izobrazbe, ter z namenom, da se v skladu z načrtom pripravišтва, ki vsebuje program, potek, mentorstvo in način spremljanja in ocenjevanja pripravišтва, usposobi za samostojno opravljanje dela v delovnem razmerju. Pripravnik sklene pogodbo o zaposlitvi kot pripravnik za določen čas, ki ni daljši od 12 mesecev. Pripravišтво se ne sme opravljati, če delavec in delodajalec ne skleneta pogodbe o zaposlitvi.

Delavec, ki se uvaja v delo za poklic v kulturi, za katerega je težko pridobiti potrebna znanja, saj zanj ni ustrezne smeri izobrazbe, poklic pa zahteva obvladovanje posebnih tehničnih postopkov in je določen v pravilniku, ki ga sprejme minister, ima v času uvajanja dodeljenega mentorja. Ta delavec je v času uvajanja lahko zaposlen na istem delovnem mestu, kjer je že zaposlen njegov mentor, če se to dogaja v času priprav na prenehanje njegove pogodbe o zaposlitvi brez krivdnih razlogov. V času uvajanja javni zavod delavcu po programu in od podpori mentorja zagotavlja uvajanje za samostojno opravljanje dela. Obdobje uvajanja v delo ne sme biti daljše od šestih mesecev.

Dovoljeno število delavcev, ki se uvajajo v delo, in obseg sredstev za njihove zaposlitve ter mentorstva na predlog javnega zavoda, ki v predlogu utemelji, da bi brez uvajanja v delo prišlo do zmanjšane učinkovitosti pri izvajanju dejavnosti javnega zavoda, določi ustanovitelj.

Za vprašanja glede pripravišтва in uvajanja v delo, ki niso urejena v tem členu, se uporablja zakon, ki ureja delovna razmerja.

48. člen

(delovna razmerja za določen čas)

Delavcem, ki sklenejo delovna razmerja po drugem odstavku 46. člena tega zakona, se lahko v pogodbi o zaposlitvi določi višja osnovna plača kot je s predpisi določena za delovna mesta, za katera se sklepa delovna razmerja za nedoločen čas. Višino osnovne plače se določi s kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti kolikor gre za minimum, ki pripada zaposlenemu za določen čas zaradi nestalnosti zaposlitve.

48.a člen

(prvak in vrhunski glasbenik)

Javni zavodi lahko skladno z merili o izrednih dosežkih podelijo zaposlenim na delovnih mestih igralcev, opernih solo pevcev, dirigentov simfoničnega in opernega orkestra, samostojnih in priznanih plesalcev sodobnega plesa in baletnih solo plesalcev naziv prvak, na delovnih mestih orkestrskih glasbenikov pa naziv vrhunski glasbenik.

Naziv se podeli za dobo petih let in se ga lahko podeli ponovno.

Kot merila o izrednih dosežkih se upoštevajo predvsem prejete slovenske in tuje nagrade in priznanja ter število in kakovost umetniških poustvaritev v določenem obdobju v Republiki Sloveniji in v tujini. Podrobnejša merila predpiše minister, pristojen za kulturo.

Ne glede na drugi odstavek tega člena se naziv lahko podeli trajno, če ga je nosilec pridobil dvakrat zaporedoma in je v času trajanja naziva dosegel starost vsaj 50 let, baletni solo plesalec pa vsaj 35 let.

Za čas trajanja naziva prvak ali vrhunski glasbenik se zaposlenemu poveča osnovna plača. Višina povečanja osnovne plače se določi s kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti.

49. člen

(posebni pogoji za uveljavljanje pravice denarnega nadomestila za čas brezposelnosti)

Delavci, ki sklenejo delovno razmerje za določen čas po drugem odstavku 46. člena tega zakona, imajo za čas brezposelnosti pravico do denarnega nadomestila pod posebnimi pogoji, določenimi s tem zakonom.

Delavci iz prejšnjega odstavka imajo, če je to zanje ugodneje, za čas brezposelnosti pravico do denarnega nadomestila v trajanju ene tretjine časa zavarovanja v delovnem razmerju za določen čas, vendar ne več kot eno leto.

50. člen

(delovno razmerje direktorja)

Direktor sklene delovno razmerje za določen čas, za čas trajanja mandata.

Delavca, ki je bil pred imenovanjem za direktorja zaposlen v istem javnem zavodu za nedoločen čas, se po prenehanju funkcije premesti v skladu s sistemizacijo delovnih mest in kadrovskim načrtom na prosto delovno mesto, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi in za katero izpolnjuje predpisane pogoje.

Pravice in dolžnosti delodajalca v razmerju do direktorja javnega zavoda, izvaja svet, ki sklepa pogodbe o zaposlitvi.

51. člen

(krajši delovni čas od polnega)

Delovno razmerje se lahko sklene s krajšim delovnim časom od polnega pod pogoji in na način, določen z zakonom, kolektivno pogodbo in splošnim aktom.

Delavec, ki dela na delovnem mestu, za katero je določen krajši delovni čas od polnega, lahko sklene delovno razmerje pri več delodajalcih oziroma je lahko za preostali delovni čas do polnega v samostojnem poklicnem statusu.

Pri uresničevanju svojih pravic in obveznosti je delavec iz prejšnjega odstavka izenačen z delavcem s polnim delovnim časom in jih uveljavlja v skladu s kolektivno pogodbo oziroma splošnim aktom v obsegu kot ga določa zakon, ki ureja delovna razmerja.

52. člen

(sobotno leto)

Delavcem, ki opravljajo najzahtevnejše umetniške oziroma strokovne naloge s področja dela javnega zavoda, se lahko prizna pravico do poglobljenega usposabljanja in izpopolnjevanja, v skupnem trajanju največ do dvanajst mesecev, če je to v javnem interesu.

V primeru iz prejšnjega odstavka se delodajalec in delavec dogovorita o uresničevanju te pravice in o prerazporeditvi njegovih delovnih obveznosti.

53. člen

(konkurenčna prepoved)

Delavci javnega zavoda, ki so v delovnem razmerju za poln delovni čas, ne smejo brez soglasja delodajalca za svoj ali tuj račun opravljati del ali sklepati poslov, ki sodijo v dejavnost, zaradi katere je javni zavod ustanovljen.

Za izdajo soglasja iz prejšnjega odstavka direktorju je pristojen svet javnega zavoda.

Opravljanje del iz prvega odstavka tega člena brez soglasja delodajalca pomeni disciplinsko kršitev obveznosti iz delovnega razmerja.

54. člen

(proste zmogljivosti)

V primeru, da javni zavod ne more zagotoviti dela delavcem, jih lahko angažira z njihovim soglasjem za določen čas oziroma najdalj za eno leto pri drugem delodajalcu na podlagi spremembe pogodbe o zaposlitvi.

Javni zavod in novi delodajalec medsebojna razmerja in pravice delavca uredita s pogodbo o sodelovanju.

55. člen

(redna odpoved pogodbe o zaposlitvi)

Delodajalec lahko redno odpove pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas delavcu iz poslovnega razloga na način in pod pogoji kot jih določa zakon.

Za poslovni razlog se šteje tudi sprejem strateškega načrta javnega zavoda in iz njega izpeljan program dela ter kadrovskega načrt, iz katerega izhaja, da delo pod pogoji iz pogodbe o

zaposlitvi posameznega delavca ni več potrebno zaradi nezmožnosti delodajalca, da zagotovi glede na sprejete dokumente vsem zaposlenim delavcem delo v polnem oziroma dosedanjem obsegu.

Če delavcu ni mogoče zagotavljati dela za tak obseg delovnega časa kot je sklenjeno s pogodbo o zaposlitvi, mogoče pa mu je zagotoviti delo v krajšem času, delodajalec ponudi delavcu sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom.

Delavec, ki se mu redno odpove pogodbo o zaposlitvi, ima pravico do ustrezne odpravnine zaradi odpovedi iz poslovnega razloga v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo.

Delavec, ki izpolnjuje pogoje za upokojitev, nima pravice do odpravnine iz prejšnjega odstavka. **(črtan)**

1.1.2. Javni kulturni programi

56. člen

(opredelitev pojma)

Javni kulturni program je kulturna dejavnost, ki je po vsebini in obsegu zaključena celota in jo izvaja kulturni izvajalec, katerega ustanovitelj ni država ali lokalna skupnost, je pa njegovo delovanje v javnem interesu do te mere, da ga država ali lokalna skupnost financira na primerljiv način kot javni zavod.

Javni kulturni program je določen s cilji kulturnega izvajalca, ki morajo upoštevati cilje in prioritete kulturne politike in biti relevantni, merljivi, uresničljivi in časovno opredeljeni. Obseg dejavnosti in višina sredstev se določi v skladu s temi cilji na podlagi osnov za izračun iz 27. člena tega zakona.

57. člen

(financiranje javnih kulturnih programov)

Država oziroma lokalna skupnost skleneta z izvajalcem javnega kulturnega programa pogodbo iz 93. člena tega zakona na podlagi javnega razpisa oziroma javnega poziva po postopku, določenem v tem zakonu. Pogodba se praviloma sklepa za več let.

58. člen

(izvajalci javnih kulturnih programov)

Izvajalci javnih kulturnih programov so:

- pravne osebe, katerih dejavnost je po kvaliteti ali po pomenu primerljiva s kulturno dejavnostjo javnih zavodov z njihovega delovnega področja,
- pravne osebe, katerih dejavnost se praviloma ne zagotavlja v javnih zavodih, so pa njihovi kulturni programi v javnem interesu.

59. člen

(smiselna uporaba)

Določbe, ki se uporabljajo za zagotavljanje javnih kulturnih programov se smiselno uporabljajo tudi za zagotavljanje programov italijanske in madžarske narodne skupnosti, pri čemer se pogodba iz 93. člena tega zakona sklepa brez javnega razpisa na podlagi neposrednega poziva.

1.2. Podpora kulturnim projektom

60. člen

(opredelitev pojma)

Podpora kulturnim projektom je oblika javnega financiranja, ki je namenjena temu, da se omogoči izvedba posamičnih kulturnih aktivnosti, ki so v javnem interesu.

61. člen

(financiranje kulturnih projektov)

Država oziroma lokalna skupnost skleneta z izvajalcem kulturnega projekta pogodbo iz 93. člena tega zakona na podlagi javnega razpisa oziroma javnega poziva po postopku, določenem s tem zakonom.

Javna sredstva za financiranje kulturnih projektov zagotavljajo tako država kot lokalne skupnosti, pri čemer je država pristojna za financiranje kulturnih projektov državnega pomena, lokalne skupnosti pa za projekte, ki so pomembni za njihovo območje.

62. člen

(izvajalci kulturnih projektov)

Za podporo kulturnim projektom lahko konkurirajo pravne osebe, ki niso javni zavodi, oziroma se njihovi kulturni programi ne financirajo kot javni kulturni programi in posamezniki.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko konkurirajo tudi javni zavodi oziroma izvajalci javnih kulturnih programov za kulturne projekte, ki jih financirajo drugi javni financerji.

Izvajalci javnih kulturnih programov in javni zavodi lahko izjemoma pridobijo sredstva od istega financerja tudi za kulturne projekte, ki jih ni bilo mogoče vnaprej načrtovati.

Za izvajalca kulturnega projekta šteje tudi lastnik oziroma upravljavec kulturnega spomenika, ki pridobi javna sredstva za prenovo in restavriranje njegovih spomeniških lastnosti.

63. člen

(obvestilo)

V primeru, da javni zavod oziroma izvajalec javnega kulturnega programa pridobi javna sredstva za kulturne projekte od drugega financerja, mora o tem obvestiti svojega ustanovitelja oziroma financerja javnega kulturnega programa.

64. člen

(druge aktivnosti)

Določbe o kulturnih projektih se smiselno uporabljajo tudi za financiranje:

- investicij, investicijskega vzdrževanja ali opreme,
- delovnih štipendij,
- nagrad, štipendij, izobraževanj, udeležbe na strokovnih srečanjih, strokovnih predavanj, raziskav,
- podpornih aktivnosti, aktivnosti kulturno-umetnostne vzgoje in aktivnosti kulturnega in kreativnega sektorja; zadnje navedene so medsektorske in transdisciplinarne ter vključujejo spodbujanje, ustvarjanje, razširjanje ter ohranjanje dobrin in storitev, ki temeljijo na ustvarjalnosti, in
- drugih aktivnosti na področju kulture, ki so v javnem interesu in se financirajo iz sredstev proračuna, namenjenih kulturi.

Določbe o financiranju kulturnih projektov se smiselno uporabljajo tudi za financiranje več projektov hkrati, ki predstavljajo v enem letu celoto.

1.3. Razmejitev med državo in lokalnimi skupnostmi pri zagotavljanju javnih kulturnih dobrin

65. člen

(pristojnosti države)

Država ustanavlja tiste javne zavode in financira tiste javne kulturne programe drugih izvajalcev ter podpira kulturne projekte, ki pokrivajo celotno območje Slovenije ali so zaradi vodilne vloge na posameznem področju oziroma posebnega pomena za celovitost slovenskega kulturnega prostora, pomembni za vso Slovenijo.

Poleg javnih kulturnih programov in kulturnih projektov iz prejšnjega odstavka država financira tudi tiste, ki so posebej namenjeni:

- slovenskim narodnim skupnostim v Italiji, Avstriji, Madžarski in Hrvaški ter Slovencem po svetu,
- avtohtonima italijanski in madžarski narodni skupnosti ter romski skupnosti,
- kulturni integraciji manjšinskih skupnosti in priseljencev,
- potrebam slepih, gluhonemih in drugih skupin prebivalstva s posebnimi potrebami.

Država financira tudi tiste javne kulturne programe in kulturne projekte, ki so posebej namenjeni zagotavljanju intenzivne prisotnosti slovenske kulture v svetu in bogatitvi slovenske kulture z dosežki svetovnih kultur.

66. člen

(pristojnosti občin)

Občina zagotavlja najmanj tiste javne kulturne dobrine, kakor določa posebni zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost ipd.), podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji manjšinskih skupnosti in priseljencev ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev, ki jih ugotovi s svojim programom za kulturo.

Ne glede na prejšnji odstavek občina zagotovi tudi javne kulturne dobrine širšega pomena na področjih kulturnih dejavnosti, ki jih določa 4. člen tega zakona, če je to mogoče glede na objektivne okoliščine kot so število prebivalcev, ekonomska moč, prostorske in kadrovske kapacitete ipd., oziroma če to izhaja iz kulturne tradicije občine.

67. člen

(občinski javni zavodi širšega pomena)

Občini, ki je ustanoviteljica javnega zavoda, ki presega pomen, ki ga ima za lokalno skupnost, oziroma zadovoljuje tudi kulturne potrebe prebivalcev sosednjih občin ter s svojim delovanjem prispeva k razvoju regije in je to v javnem interesu države, se lahko za financiranje programa javnega zavoda zagotovijo ustrezna dodatna sredstva iz državnega proračuna.

Javni interes države iz prejšnjega odstavka za izvajanje aktivnosti za dve leti ugotovi vlada na predlog ministra, potem ko ta dobi pobudo občine.

Pogoji za sofinanciranje pobude so, da javni zavod iz prvega odstavka tega člena opravlja javno službo v okviru kulturnih dejavnosti, določenih v 4. členu tega zakona, deluje neprekinjeno zadnjih pet let, najmanj pet let neprekinjeno organizira in posreduje kakovostne kulturne dejavnosti v svojem okolju, najmanj pet let izvaja programe za razvoj občinstev, s svojim delovanjem prispeva k razvoju regije in presega pomen, ki ga ima za lokalno skupnost, ter izvaja program, ki se v sosednjih občinah ne zagotavlja v istem obsegu in kakovosti v okviru izvajanje javne službe, ki jo podpira država.

Vlada lahko ugotovi javni interes države iz drugega odstavka tega člena tudi, kadar javni zavod ne izpolnjuje vseh pogojev iz prejšnjega odstavka, če gre za javni zavod, katerega dejavnost je namenjena začasnemu sodelovanju v mednarodnih projektih, ki imajo strateški pomen za državo.

Na podlagi ugotovitve vlade iz drugega odstavka tega člena se v skladu s proračunskimi zmoglostmi in merili iz šestega odstavka tega člena vlada in pristojni organ občine dogovorita o višini sredstev države in obsegu obveznosti občine s pogodbo iz 93. člena tega zakona, ki se sklene za največ dve leti.

Višina dodatnih sredstev iz prvega odstavka tega člena se določi ob upoštevanju naslednjih meril: produkcijske reference, kakovost programa, vsebinska zaokroženost, celovitost in inovativnost programa, utemeljitev preseganja lokalnega pomena programa in spodbujanja skladnega regionalnega razvoja, predvidena dostopnost in izvedbeni načrt, načrt razvoja občinstev, finančni načrt in neprofitnost programa. Občini se sofinancirajo programski materialni stroški za delovanje javnega zavoda iz prvega odstavka tega člena, ki se izračunajo v skladu s 27. členom tega zakona, vendar največ do 70 % celotne vrednosti.

Ta člen se smiselno uporablja tudi za občinske javne kulturne programe širšega pomena.

68. člen

(občinska podpora javnim zavodom države)

Občina zagotavlja javnemu zavodu, katerega ustanovitelj je država, njegovo delovanje pa je pomembno za občino, kjer ima tak zavod svoj sedež, ustrezna dodatna sredstva za bogatitev njegovega delovanja oziroma del svoje javne kulturne infrastrukture na podlagi sklepa pristojnega organa občine, s katerim ta ugotovi trajni interes občine za delovanje tega zavoda.

O višini sredstev iz prejšnjega odstavka in o medsebojnih obveznostih se dogovorita občina in javni zavod s pogodbo iz 93. člena tega zakona.

69. člen

(zagotavljanje enotnega izvajanja javne službe)

Država zagotavlja enotnost izvajanja javne službe na posameznem področju kulture oziroma območju prek podpiranja posebnih nalog povezovanja, svetovanja, usklajevanja in drugih.

Minister določi s sklepom javne zavode, ki bodo opravljali naloge iz prejšnjega odstavka, pri čemer se o obsegu teh nalog in o višini javnih sredstev države dogovori s posameznim zavodom s pogodbo iz 93. člena tega zakona.

2. JAVNA INFRASTRUKTURA NA PODROČJU KULTURE

70. člen

(določitev javne infrastrukture)

Nepremičnine in oprema, ki so v javni lasti in so namenjene kulturi, sestavljajo javno infrastrukturo na področju kulture (v nadaljnjem besedilu: javna kulturna infrastruktura).

Sklep o tem, katere nepremičnine in oprema so namenjene kulturi, sprejme vlada na predlog ministrstva, pristojnega za kulturo, oziroma pristojni organ lokalne skupnosti.

Nepremičnina iz prejšnjega odstavka se zaznamuje v zemljiški knjigi kot javna kulturna infrastruktura na predlog ministrstva, pristojnega za kulturo, oziroma pristojnega organa lokalne skupnosti.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi evidenco nepremičnin, ki sestavljajo javno kulturno infrastrukturo na podlagi sklepov iz drugega odstavka, ki jih predložijo po uradni dolžnosti organi, pristojni za njihov sprejem.

71. člen

(investicije)

Država načrtuje, gradi in vzdržuje javno kulturno infrastrukturo v lasti države, lokalne skupnosti pa javno kulturno infrastrukturo v lasti lokalne skupnosti.

72. člen

(državno sofinanciranje lokalne javne kulturne infrastrukture)

Država sofinancira investicije v javno kulturno infrastrukturo lokalnih skupnosti, če ta presega pomen, ki ga ima za lokalno skupnost, oziroma zaradi skladnega razvoja Slovenije in je to v javnem interesu države.

73. člen

(določitev javnega zavoda za upravljavca)

Z aktom o ustanovitvi javnega zavoda na področju kulture se ta javni zavod lahko določi kot upravljavec javne kulturne infrastrukture, za izvajanje dejavnosti, za katero je ustanovljen.

Kadar je javni zavod upravljavec javne kulturne infrastrukture, mora zagotavljati polno izkoriščenost javne kulturne infrastrukture, ki jo ima v upravljanju. Pri oddajanju prostih zmogljivosti v uporabo imajo prednost kulturni izvajalci za javne kulturne programe ali kulturne projekte, ki so združljivi s področjem dela javnega zavoda, za njimi pa drugi kulturni izvajalci za javne kulturne programe ali kulturne projekte.

73.a člen

(prenos posameznih upravljavskih upravičenj na javni zavod na področju kulture)

Samoupravna lokalna skupnost ali ministrstvo, pristojno za kulturo, lahko javno kulturno infrastrukturo, če je njen upravljavec, brez razpisa da v pogodbeno upravljanje javnemu zavodu na področju kulture (v nadaljnjem besedilu: pogodbeni upravljavec), ne glede na njegovo ustanoviteljstvo, če se s tem zagotovi najbolj racionalna uporaba javne kulturne infrastrukture. Pri tem se s pogodbo določi, za katere pravice in obveznosti, ki so povezane z uporabo in s postopki upravljanja javne kulturne infrastrukture, samoupravna lokalna skupnost ali ministrstvo, pristojno za kulturo, lahko pooblasti pogodbenega upravljavca.

S pogodbo iz prejšnjega odstavka se pogodbenemu upravljavcu poda upravičenje za uporabo posameznega stvarnega premoženja. Poleg tega se z njo lahko pogodbenega upravljavca pooblasti zlasti za:

- skrb za funkcionalno urejenost, ki obsega manjša vzdrževalna dela,
- urejanje razmerij z dobavitelji, ki zagotavljajo normalno rabo nepremičnine,
- zavarovanje nepremičnine,
- oddajo v najem,
- oddajo v občasno uporabo in občasno uporabo v javnem interesu v kulturi, kakor jo določa 75. člen tega zakona.

Ne glede na prejšnje odstavke tega člena se pogodbeni upravljavec lahko le s posebnim pooblastilom pooblasti za:

- posamezno izvajanje investicijsko vzdrževalnih del ali
- vodenje posameznih investicij v imenu in za račun lastnika v vseh ali posameznih fazah investicijskega procesa.

S pogodbo iz prvega odstavka tega člena ni mogoče podati pooblastila za pridobivanje in razpolaganje z nepremičnim stvarnim premoženjem ter pooblastila za obremenjevanje stvarnega premoženja s stvarnimi pravicami.

Pogodbeni upravljavec mora zagotavljati polno izkoriščenost javne kulturne infrastrukture, pri čemer upošteva določbe o zagotavljanju polne izkoriščenosti javne kulturne infrastrukture in oddajanju prostih zmogljivosti iz drugega odstavka prejšnjega člena.

Pogodbeni upravljavec, katerega ustanovitelj ni lastnik javne kulturne infrastrukture, ki mu je dana v pogodbeno upravljanje, mora upravljavcu te javne kulturne infrastrukture vsako leto do najpozneje 1. marca v seznanitev predati poslovno in finančno poročilo za predhodno leto ter poslovni in finančni načrt za tekoče leto.

Pogodba o pogodbenem upravljanju iz prvega odstavka tega člena se sklene za obdobje, ki ni daljše od dvajset let. Po preteku obdobja se lahko pogodba znova sklene.

Upravljavec javne kulturne infrastrukture lahko pred potekom pogodbenega obdobja odpove pogodbo o pogodbenem upravljanju, če pogodbeni upravljavec tudi po opominu upravljavca uporablja nepremično premoženje v nasprotju s pogodbo ali ga uporablja brez potrebne skrbnosti, tako da se dela občutnejša škoda.

74. člen

(dajanje v brezplačno uporabo drugim pravnim osebam in posameznikom na področju kulture)

Ministrstvo, pristojno za kulturo, oziroma samoupravna lokalna skupnost lahko javno kulturno infrastrukturo, če je njen upravljavec, da v brezplačno uporabo drugim pravnim osebam in posameznikom, ki izvajajo javne kulturne programe ali kulturne projekte, na podlagi javnega razpisa ali javnega poziva.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko upravljavec iz prejšnjega odstavka da javno kulturno infrastrukturo s pogodbo v brezplačno uporabo organizaciji, ki deluje v javnem interesu (80. člen tega zakona), brez javnega razpisa, če se s tem zagotovi najbolj racionalna uporaba javne kulturne infrastrukture, če tako na podlagi ekonomičnosti in izhajajoč iz ciljev veljavnega nacionalnega programa za kulturo presodi predstojnik organa, ki je upravljavec.

Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko za zagotavljanje delovnih pogojev upravljavec iz prvega odstavka tega člena da javno kulturno infrastrukturo na podlagi javnega razpisa v brezplačno uporabo tudi posameznikom, ki opravljajo kulturno dejavnost iz 4. člena tega zakona, in njihovi projekti niso financirani iz javnih sredstev.

Dajanje v brezplačno uporabo po tem členu se izvede s pogodbo iz 93. člena tega zakona. V njej se smiselno uporabljajo določbe glede brezplačne uporabe iz zakona, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti, če s tem zakonom ni določeno drugače.

V primeru oddaje v brezplačno uporabo po tem členu morajo biti kulturne dejavnosti, ki se izvajajo v javni kulturni infrastrukturi, javnosti dostopne brezplačno ali se z denarnim prispevkom, namenjenim vstopu, krije le del stroškov.

Uporabnik iz tega člena, ki se mu odobri brezplačna uporaba (v nadaljnjem besedilu: brezplačni uporabnik), mora zagotavljati polno izkoriščenost javne kulturne infrastrukture, ki jo ima v brezplačni uporabi. V ta namen lahko oddaja proste zmogljivosti v občasno uporabo v javnem

interesu v kulturi, kakor jo določa 75. člen tega zakona, pri čemer imajo prednost izvajalci javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki so združljivi s področjem dela tega uporabnika.

Pogodba o brezplačni uporabi iz tega člena se sklene za obdobje do deset let. Po preteku obdobja se lahko pogodba znova sklene.

Upravljavec nepremičnega premoženja lahko pred potekom pogodbenega obdobja odpove pogodbo o brezplačni uporabi iz tega člena le, če brezplačni uporabnik tudi po opominu upravljavca uporablja nepremično premoženje v nasprotju s pogodbo ali ga uporablja brez potrebne skrbnosti, tako da se dela občutnejša škoda.

75. člen

(občasna uporaba v javnem interesu v kulturi)

Če upravljavec iz 73. člena, pogodbeni upravljavec iz 73.a člena ali brezplačni uporabnik iz 74. člena tega zakona odda javno kulturno infrastrukturo ali njen del v občasno uporabo javnemu zavodu, javnemu skladu ali javni agenciji s področja kulture, drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov ali vzgojno-izobraževalnim zavodom za izvajanje dejavnosti izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja na področju kulture in umetnosti, gre za občasno uporabo v javnem interesu v kulturi.

V primeru oddaje v občasno uporabo v javnem interesu v kulturi je upravljavec, pogodbeni upravljavec ali brezplačni uporabnik od uporabnikov iz prejšnjega odstavka upravičen zahtevati nadomestilo uporabnine v višini dejanskih stroškov, ki neposredno izhajajo iz uporabe javne kulturne infrastrukture.

Kot dejanski stroški iz prejšnjega odstavka se lahko upoštevajo stroški čiščenja, dela zaposlenih, dela zunanjih izvajalcev, kurjave ali hlajenja, električne energije ali vode in drugi variabilni ali nepredvideni stroški (stroški prodaje kart, promocije in podobno), vezani na izvedbo aktivnosti iz prvega odstavka tega člena.

Upravljavec, pogodbeni upravljavec ali brezplačni uporabnik mora posamezne postavke in višine dejanskih dodatnih stroškov specificirati na računu. Upravljavec, pogodbeni upravljavec ali brezplačni uporabnik mora cenik za nadomestilo dejanskih dodatnih stroškov javno objaviti na svojem spletnem mestu.

V primeru oddaje v občasno uporabo v javnem interesu v kulturi morajo biti kulturne dejavnosti, ki se izvajajo v javni kulturni infrastrukturi, javnosti dostopne brezplačno ali se z denarnim prispevkom, namenjenim vstopu, krije le del stroškov.

Oddaja javne kulturne infrastrukture v občasno uporabo v javnem interesu v kulturi lahko izjemoma presega 31 dni, vendar ne sme preseči povezanih 365 dni. Po preteku povezanih 365 dni se lahko javna kulturna infrastruktura znova odda v občasno uporabo v javnem interesu v kulturi.

Za oddajo javne kulturne infrastrukture v občasno uporabo v javnem interesu v kulturi, ki je daljša od 31 dni, mora brezplačni uporabnik, ki se mu odobri brezplačna uporaba, pred tovrstno oddajo pridobiti soglasje upravljavca javne kulturne infrastrukture.

76. člen

(sprememba namembnosti)

Če uporabi država ali lokalna skupnost del javne kulturne infrastrukture, ki začasno ali trajno ni več potreben za opravljanje kulturne dejavnosti, za druge namene, se nameni dohodek za investicije v javno kulturno infrastrukturo.

77. člen

(neodplačni prenos)

Država oziroma lokalna skupnost lahko neodplačno prenese javno kulturno infrastrukturo na drugo pravno osebo javnega prava ali na ustanovo, če je to v javnem interesu.

Javni interes iz prejšnjega odstavka ugotovi ministrstvo, pristojno za kulturo oziroma pristojni organ lokalne skupnosti na podlagi nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo.

Namembnosti premoženja iz prvega odstavka tega člena ni mogoče spremeniti. V primeru, da premoženja ni mogoče več uporabljati v skladu z njegovim namenom, se vrne v javno kulturno infrastrukturo tistega, ki je premoženje neodplačno prenesel.

Bistveni sestavini pogodbe o neodplačnem prenosu javne kulturne infrastrukture sta opredelitev javnega interesa za neodplačen prenos in prepoved odtujitve in obremenitve za najmanj 30 let. Pogodba o neodplačnem prenosu javne kulturne infrastrukture, ki ne vsebuje bistvenih sestavin po tem odstavku, je nična. Prepoved odtujitve in obremenitve se vpiše v zemljiško knjigo.

78. člen

(smiselna uporaba)

Določbe o neodplačnem prenosu, upravljanju ali uporabi oziroma oddaji v najem javne kulturne infrastrukture, se smiselno uporabljajo tudi za drugo stvarno premoženje države oziroma lokalnih skupnosti, ki se uporablja za kulturne namene, čeprav ni razglašeno za javno kulturno infrastrukturo.

78.a člen

(zasebna kulturna infrastruktura)

Kadar obstaja javni interes, da se zaradi kulturnega potenciala in infrastrukturne primernosti nepremičnine v njej izvajajo javni kulturni programi ali kulturni projekti v javnem interesu, za katere ne obstaja druga razpoložljiva primerljiva javna kulturna infrastruktura, lahko država ali lokalna skupnost najame nepremičnino, s čimer zagotovi kakovost in raznovrstnost kulturne produkcije ter dostopnost kulturnih dobrin.

Javni interes države iz prejšnjega odstavka ugotovi vlada na predlog ministra. Javni interes na ravni lokalnih skupnosti ugotovi občinski svet na predlog župana.

Najemna pogodba se lahko sklene za obdobje, ki ne sme biti daljše od desetih let. Po preteku obdobja se lahko na podlagi ponovno ugotovljenega javnega interesa pogodba podaljša. Najemno pogodbo v imenu države sklene minister, v imenu lokalne skupnosti pa župan.

Za dajanje nepremičnine iz prvega odstavka tega člena v pogodbeno upravljanje ali brezplačno uporabo se smiselno uporabljajo določbe 73.a, 74. in 75. člena tega zakona.

78.b člen

(najem nepremičnin v tujini)

Za zagotavljanje predstavljanja slovenske kulture in umetnosti na pomembnih mednarodnih razstavah, festivalih in drugih kulturnih prireditvah v tujini, ki prispeva k njeni mednarodni prepoznavnosti, lahko država najema nepremičnine v tujini.

Najemno pogodbo za namen iz prejšnjega odstavka za obdobje, ki ne sme biti daljše od desetih let, sklene minister na podlagi pooblastila vlade.

Če najemna pogodba to dopušča, lahko država s posameznim javnim zavodom ali drugim kulturnim izvajalcem, ki ima sedež v Republiki Sloveniji, sklene poseben sporazum o uporabi najete nepremičnine za izvedbo javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta v javnem interesu.

2.1. Stroški prostora

79. člen

(stroški prostora)

Izvajalcu, ki trajneje zadovoljuje kulturne potrebe na posameznem področju in katerega delovanje je v javnem interesu, pa mu niso bila v ta namen zagotovljena sredstva v okviru drugih oblik javnega financiranja, niti ni dobil v upravljanje ali v uporabo javne kulturne infrastrukture, lahko država oziroma lokalna samoupravna skupnost zagotavlja sredstva za pokrivanje stroškov, ki so povezani z zagotavljanjem prostorskih pogojev delovanja.

Javna sredstva iz prejšnjega odstavka se zagotavljajo za določeno obdobje do treh let z možnostjo neomejenega ponavljanja na podlagi javnega razpisa

2.2. Umetniški delež v javnih investicijskih projektih

79.a člen

(namen ukrepa)

Umetniški delež v javnih investicijskih projektih je ukrep, s katerim se izvaja obveznost javnih investorjev, da del sredstev, namenjenih za gradnjo ali obnovo objektov v javni lasti, namenijo za opremo teh objektov ali njihove okolice z umetniškimi deli. Namen izvajanja ukrepa je opremiti in s tem obogatiti javne prostore z umetniškimi deli.

Ukrep umetniškega deleža v javnih investicijskih projektih je v javnem interesu, ki se določa v skladu s kulturnim, vzgojnim, razvojnim, turistično-gospodarskim, simbolnim in identifikacijskim pomenom za državo, občine in naselja.

Ukrep umetniškega deleža v javnih investicijskih projektih izvajajo investitorji, ki so zavezanci za javno naročanje po zakonu, ki ureja javno naročanje (v nadaljnjem besedilu:

investitorji), razen organov lokalnih skupnosti in oseb javnega prava, katerih ustanovitelji so lokalne skupnosti, za katere ukrep velja kot priporočilo.

79.b člen

(zavezanci in višina sredstev)

Ukrep umetniškega deleža v javnih investicijskih projektih investitor izvede pri načrtovanju in izvajanju vseh javnih investicij v novogradnje ali obnove nepremičnin v javni lasti, financiranih ali sofinanciranih z javnimi sredstvi in projektov javno zasebnega investicijskega partnerstva, za katere je v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov, potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje. Ukrepa ni treba izvesti, če se investicija nanaša na muzeje ali galerije s področij vizualnih in intermedijskih umetnosti ter arhitekture in oblikovanja, službena stanovanja, počitniške enote, mejne prehode ali gospodarsko javno infrastrukturo, razen zelenih in drugih javnih površin ter z gospodarsko javno infrastrukturo povezanih nepremičnin, ki so javno dostopne.

Pri investicijah iz prejšnjega odstavka, pri katerih javno financiranje ali sofinanciranje znaša manj kot 10.000.000 EUR, se za umetniški delež nameni najmanj 1,25 % vrednosti naročenih gradbenih, obrtnih in inštalacijskih del. Če bi bilo po izračunu za izvedbo ukrepa na voljo manj kot 2.000 EUR, izvedba ukrepa ni obvezna.

Pri investicijah iz prvega odstavka tega člena, pri katerih javno financiranje ali sofinanciranje znaša 10.000.000 EUR ali več, se za umetniški delež nameni najmanj 1 % vrednosti naročenih gradbenih, obrtnih in inštalacijskih del.

Pri investicijah iz prvega odstavka tega člena, pri katerih javno financiranje ali sofinanciranje znaša več kot 17.500.000 eurov, lahko investitor ne glede na prejšnji odstavek za umetniški delež nameni manj kot 1 % vrednosti naročenih gradbenih, obrtnih in inštalacijskih del, a ne manj kot 175.000 eurov.

Ukrep umetniškega deleža v javnih investicijskih projektih mora biti umeščen v dokument identifikacije investicijskega projekta iz 11. člena Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16). Investitor mora o nameravani izvedbi ukrepa pred objavo javnega natečaja in po njegovem zaključku obvestiti ministrstvo, pristojno za kulturo, ki o tem vodi javni seznam.

79.c člen

(poraba sredstev)

Investitorji morajo najmanj 80 % sredstev iz drugega, tretjega ali četrtega odstavka prejšnjega člena nameniti za odkup umetniških del, umeščenih v javno dostopne prostore, in izplačilo nagrad avtorjem iz sedmega odstavka 79.č člena tega zakona. Preostali del sredstev se nameni za stroške izvedbe postopkov, povezanih z ukrepom umetniškega deleža v javnih investicijskih projektih (natečaj za umetniška dela, avtorski honorarji članom komisije, stroški postavitve), in stroške morebitnih potrebnih ukrepov varstva kulturne dediščine v zvezi z nepremičnino, ki je predmet javne investicije. Pri nepremičninah, ki so v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kulturne dediščine, kulturni spomeniki, se sredstva iz prejšnjega člena lahko v celoti porabijo za izvedbo ukrepov varstva kulturne dediščine.

Če je po izračunu za izvedbo ukrepa umetniškega deleža v javnih investicijskih projektih na voljo manj kot 15.000 eurov, mora investitor za odkup umetniških del, umeščenih v javno

dostopne prostore, in izplačilo nagrad avtorjem iz sedmega odstavka 79.č člena tega zakona nameniti najmanj 70 % sredstev iz drugega, tretjega ali četrtega odstavka prejšnjega člena.

Če se investicija ne nanaša na javno dostopne prostore, se umetniška dela umestijo v druge prostore investitorja, ki so javno dostopni. Če investitor s takimi prostori ne razpolaga, se umetniška dela umestijo na javne površine investitorja v neposredni okolici nepremičnine, v zvezi s katero se izvaja javna investicija, ali v javno dostopne prostore ali na javne površine druge osebe javnega prava, za kar mora investitor pridobiti njeno soglasje. V postopku izbire se smiselno uporabljajo določbe prvega in drugega odstavka 79.č člena tega zakona.

Ukrep mora biti v celoti izveden pred začetkom uporabe nepremičnine, v zvezi s katero se izvaja javna investicija, kadar to zaradi razlogov, na katere investitor ne more vplivati, ni mogoče, pa najkasneje v enem letu po začetku uporabe te nepremičnine.

79.č člen

(postopek izvajanja ukrepa)

Umetniška dela iz prvega odstavka prejšnjega člena se izberejo v postopku javnega natečaja. Javni natečaj za izbiro umetniških del izvede investitor v sodelovanju s strokovno komisijo za izbiro umetniških del. Javni natečaj se izvede po določitvi višine sredstev iz 79.b člena tega zakona.

Strokovno komisijo za izbiro umetniških del imenuje investitor. Večino članov komisije imenuje s seznama strokovnjakov, ki ga na svojih spletnih straneh objavi ministrstvo, pristojno za kulturo. Druge člane imenuje investitor po svoji izbiri. Člani strokovnih komisij za izbiro umetniških del so za opravljeno delo upravičeni do plačila, ki ne sme preseči dvakratnika povprečne neto plače v Republiki Sloveniji v koledarskem letu pred letom izvedbe javnega natečaja.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi javni seznam strokovnjakov iz prejšnjega člena na podlagi javnega vabila, ki ga objavi vsaka tri leta.

Na seznam strokovnjakov se po predhodnem mnenju pristojne področne strokovne komisije ministrstva, pristojnega za kulturo, iz 20. člena tega zakona uvrstijo strokovnjaki, ki delujejo na področjih arhitekture, intermedijskih umetnosti, krajinske arhitekture, kulturne dediščine, oblikovanja in vizualnih umetnosti. Seznam se mesečno posodablja.

Pri pripravi in izvedbi javnega natečaja morajo biti upoštevana načela enakopravnosti, konkurence, strokovnosti, neodvisnosti in nepristranskosti strokovne komisije za izbiro umetniških del ter načelo javnosti. Vse osebe, ki sodelujejo v postopku, morajo ves čas postopka spoštovati dolžnost izogibanja nasprotjem interesov, kot je za uradne osebe določena z zakonom, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

Javni natečaj vsebuje najmanj naslednje elemente: arhitekturne podlage oziroma načrte, ki celovito predstavijo lokacijo, predmet natečaja, najvišjo končno vrednost umetniškega dela in znesek nagrad avtorjem.

Strokovna komisija za izbiro umetniških del mora prispele predloge umetniških del oceniti in svoje ocene obrazložiti v skladu s kriteriji umetniške kakovosti predlaganih del in primernosti njihove umestitve v prostor, ki se podrobneje določijo v javnem natečaju. Med prispelimi predlogi izbere tri avtorje, ki prejmejo denarne nagrade, katerih skupna višina ne sme presegati 20 % najvišje vrednosti umetniškega dela. Če je prispelih predlogov manj kot pet, strokovna komisija za izbiro umetniških del izbere samo prvouvrščenega avtorja. Če med prispelimi predlogi po oceni strokovne

komisije za izbiro umetniških del ni primernih predlogov, se postopek ponovi. Investitor je na predloge komisije vezan.

Investitor sklene pogodbo o izvedbi oziroma odkupu predlaganega umetniškega dela s prvovrščnim avtorjem. Če višina sredstev iz 79.b člena tega zakona to omogoča in če tako predlaga strokovna komisija za izbiro umetniških del, se lahko sklene pogodba tudi z več izbranimi avtorji, po vrstnem redu njihove uvrstitve v ocenjevalnem postopku. Denarne nagrade iz prejšnjega odstavka se vštejejo v pogodbeno vrednost na način, da se njihova vrednost sešteje z vrednostjo odkupa.

Pogoje in način imenovanja članov strokovnih komisij za izbiro umetniških del v skladu s tem členom, način izvedbe javnega natečaja ter podrobnejša merila za določitev plačila članom strokovnih komisij za izbiro umetniških del in višine denarnih nagrad avtorjem s pravilnikom podrobneje določi minister.

3. STATUS NEVLADNIH ORGANIZACIJ V JAVNEM INTERESU NA PODROČJU KULTURE

80. člen

(podelitev statusa)

Nevladne organizacije na posameznih področjih kulture:

- izvajajo kulturne dejavnosti,
- kot stanovska društva združujejo poklice na posameznih področjih kulture,
- se ukvarjajo s strokovnimi vprašanji v kulturi ter izvajajo strokovna usposabljanja, izobraževanja in zagovorništvo,
- izvajajo dejavnosti vsebinskih mrež v kulturi, kot jih določa zakon, ki ureja nevladne organizacije,
- izvajajo dejavnosti na področju kulturno-umetnostne vzgoje,
- izvajajo podporne dejavnosti,
- prispevajo k dostopnosti do kulturnih dobrin in k razvoju kulturnih dejavnosti.

Nevladni organizaciji na področju kulture, ki deluje v javnem interesu, se lahko podeli status nevladne organizacije v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu.

Za področja delovanja, ki so v javnem interesu na področju kulture, štejejo področja iz 4. člena tega zakona upoštevaje nacionalni program za kulturo.

81. člen

(črtan)

81.a člen

(črtan)

4. SOCIALNE PRAVICE

4.1. Registracija samostojnih delavcev v kulturi

82. člen

(vpis v razvid samostojnih delavcev v kulturi)

Samostojno poklicno opravljanje kulturnih dejavnosti se registrira po splošnih predpisih.

Če posameznik izpolnjuje posebne pogoje iz tega člena, se namesto po splošnih predpisih registrira pri ministrstvu, pristojnem za kulturo, in sicer tako, da se vpiše v razvid samostojnih delavcev v kulturi. Posameznik se sme registrirati za opravljanje največ petih specializiranih poklicev. Samostojni delavec v kulturi ne sme zaposlovati drugih oseb.

Pogoji za vpis v razvid iz prejšnjega odstavka so, da kandidat:

- opravlja samostojno specializirani poklic na področjih iz 4. člena tega zakona,
- ima ustrezno strokovno izobrazbo oziroma z dosedanjim delom izkazuje, da je usposobljen za opravljanje te dejavnosti,
- z dnem in za čas vpisa ni vključen v obvezna socialna zavarovanja na drugi podlagi s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom,
- izpolnjuje vse pogoje za opravljanje reguliranega poklica oziroma jih bo izpolnil v enem letu od podelitve statusa v primeru opravljanja reguliranega poklica, in
- ni uživalec pokojnine.

Kdor prvič po končanem študiju zaprosi za vpis v razvid samostojnih delavcev v kulturi, se vpiše pod naslednjimi pogoji:

- z dnem in za čas vpisa ni vključen v obvezna socialna zavarovanja na drugi podlagi s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom,
- njegovi dosežki v času študija obetajo pomembno delovanje na področju kulture ali gre za poklic, ki ga je treba zaradi kadrovskih potreb v kulturi, ohranjanja kulturne dediščine ali kulturnopolitičnih ciljev, opredeljenih v nacionalnem programu za kulturo, posebej podpirati (v nadaljnjem besedilu: deficitarni poklic), in
- od zaključka študija oziroma strokovnega izpita, če je ta predpisan z zakonom, nista minili več kot dve leti.

Samostojni delavec v kulturi se ob vpisu v razvid samostojnih delavcev v kulturi uvrsti v enega od treh razredov karijerne dinamike. Ti razredi so samostojni delavec v kulturi III, samostojni delavec v kulturi II in samostojni delavec v kulturi I. Samostojni delavec v kulturi I je najvišji razred karijerne dinamike. Pogoji za uvrstitev v posamezne karijerne razrede so:

- do vključno pet let delovnih izkušenj na področju kulture za samostojnega delavca v kulturi III,

- več kot pet let do največ 25 let delovnih izkušenj na področju kulture za samostojnega delavca v kulturi II,
- več kot 25 let delovnih izkušenj na področju kulture za samostojnega delavca v kulturi I.

Delovne izkušnje iz prejšnjega odstavka se določijo tako, da se seštejejo obdobja vključitve posameznika v obvezna socialna zavarovanja na podlagi zaposlitve ali samozaposlitve na področju kulture, ter izkušnje na področju kulture, pridobljene v okviru opravljanja del na podlagi pogodb civilnega prava na področju kulture.

Delo, opravljeno po pogodbi civilnega prava, se kot delovne izkušnje iz petega odstavka tega člena upošteva tako, da se višina izplačila iz posamezne pogodbe deli z minimalno urno postavko, preračunano glede na minimalno plačo, kot je določena z zakonom, ki ureja minimalno plačo, za posamezno leto. Za vsakih osem ur tako ugotovljenega opravljenega dela se posamezniku prizna en dan delovnih izkušenj. Kot ustrezno dokazilo za uveljavljanje delovnih izkušenj iz tega naslova se upošteva priložena pogodba, skupaj z dokazilom o izplačilu. Za dokazilo o izplačilu velja dokazilo finančnega urada o ugotovljenih prihodkih posameznika na podlagi pogodb civilnega prava za posamezno leto ali potrdilo banke o prejetem nakazilu. Posameznik mora v primeru, da uveljavlja delovne izkušnje iz tega naslova, priložiti izjavo, da v času, ko je delal po pogodbi civilnega prava, ni bil redno zaposlen ali samozaposlen. Delo po pogodbi civilnega prava se upošteva, če je bilo po vrsti aktivnosti primerljivo s katerim od poklicev na področju kulture, kakor so navedeni v prilogah k uredbi iz 86. člena tega zakona.

Ko samostojni delavec v kulturi pridobi 5 let ali 25 let delovnih izkušenj, ga ministrstvo, pristojno za kulturo, po uradni dolžnosti z odločbo uvrsti v ustrezni višji razred karierne dinamike, z upoštevanjem pogojev iz petega odstavka tega člena.

Samostojni delavec v kulturi sklepa v okviru svoje registrirane dejavnosti pogodbe civilnega prava. Kadar posameznik opravlja tudi dejavnosti, ki ne spadajo v enega od registriranih specializiranih poklicev iz drugega odstavka tega člena, jih ne sme opravljati kot samostojni delavec v kulturi, temveč po splošnih predpisih.

Kulturno dejavnost, za katero so določeni posebni pogoji, lahko posameznik začne opravljati po pravnomočnosti odločbe o njihovem izpolnjevanju.

Pri posamezniku, ki je že bil vpisan v razvid in po izbrisu iz razvida znova poda vlogo za vpis z istimi specializiranimi poklici, pri čemer so ti poklici ob ponovnem vpisu navedeni v uredbi iz 86. člena tega zakona, se znova preverita le pogoja, da posameznik ni uživalec pokojnine in da ni vključen v obvezna socialna zavarovanja na drugi podlagi s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom. Prejšnji stavek ne velja za posameznika, ki je bil iz razvida izbrisan po uradni dolžnosti na podlagi 88. člena tega zakona.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, lahko za namene ugotavljanja pogojev iz tega člena pridobi podatke neposredno od Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

82.a člen

(spodbude za samozaposlovanje)

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vsako leto objavi javni poziv ali javni razpis za dodelitev delovnih štipendij, namenjenih podpori izvedbe projektov oziroma aktivnosti samostojnih delavcev v kulturi. Samostojni delavec v kulturi lahko prejme delovno štipendijo v skladu s tem členom, če ni vključen v obvezna socialna zavarovanja na drugi podlagi, če ima na dan oddaje vloge poravnane vse zapadle davke in druge obvezne dajatve v Republiki Sloveniji in pod drugimi pogoji, ki izhajajo iz

javnega interesa za kulturo in se podrobneje določijo v besedilu javnega poziva oziroma javnega razpisa. Za izvedbo javnega poziva oziroma javnega razpisa in sklenitev pogodbe o financiranju se smiselno uporabljata IV. in V. poglavje tega zakona.

Poleg spodbud iz prejšnjega odstavka se lahko podprejo tudi druge spodbude za uresničevanje javnega interesa za kulturo in so namenjene spodbujanju ustvarjalnosti ter povečanju učinkovitosti podpornega poslovnega in inovativnega okolja za samostojne delavce v kulturi. Za financiranje spodbud se smiselno uporabljata IV. in V. poglavje tega zakona.

Samostojni delavec v kulturi za čas zadržanosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki traja najmanj 31 povezanih dni, prejme dnevno bolniško nadomestilo za delovne dni do vključno 30. delovnega dne zadržanosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe. Nadomestilo lahko prejme največ dvakrat v posameznem koledarskem letu. Dnevno bolniško nadomestilo dodeli ministrstvo, pristojno za kulturo, na podlagi vloge samostojnega delavca v kulturi, ki jo poda najpozneje 90. dan po nastopu zadržanosti z dela in ji priloži potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela, ki je listina, ki jo izstavi zdravnik, pristojen za ugotavljanje začasne zadržanosti od dela, na podlagi svoje ocene o upravičenosti zadržanosti. Višino dnevnega bolniškega nadomestila, ki velja od 1. aprila tekočega leta do 31. marca naslednjega leta, določi vlada do 31. marca tekočega leta, in je enaka višini dnevnega nadomestila, ki ga za bolniško odsotnost prejmejo zaposleni s povprečno mesečno plačo v preteklem letu.

82.b člen

(vrednotenje dela)

Javni zavod, ki v okviru programa ali projekta financiranega iz državnega proračuna za izvedbo določenega dela angažira samostojnega delavca v kulturi, mu mora zagotoviti plačilo za delo, ki ne sme biti nižje od najnižjega plačnega razreda za primerljivo delovno mesto v sistemu plač v javnem sektorju, oziroma če primerljivega delovnega mesta ni, do plačila, določenega s kolektivno pogodbo primerljive dejavnosti, upoštevajoč vrsto in obseg dela ter delež javnih sredstev, ki jih pridobi za izvedbo programa ali projekta.

82.c člen

(minimalno plačilo)

Plačilo za opravljeno delo samostojnih delavcev v kulturi (v nadaljnjem besedilu: plačilo za opravljeno delo), ki ga ti opravijo za javni zavod ali javno agencijo s področja kulture, ne sme biti nižje od plačila v najnižjem plačnem razredu za primerljivo delovno mesto v sistemu plač v javnem sektorju, oziroma če primerljivega delovnega mesta ni, od plačila, določenega s kolektivno pogodbo primerljive dejavnosti, pri čemer se primerno obteži urna postavka najnižjega plačnega razreda in ustrezno upošteva vrsta in obseg dela.

Obtežitev se izvede na način, da se urna postavka iz prejšnjega odstavka v neto višini, preračunana z upoštevanjem povprečne mesečne delovne obveznosti, pomnoži z obtežitvenim faktorjem, zmnožek pa velja kot minimalna urna postavka za opravljeno delo.

Obtežitveni faktor upošteva oceno letnih stroškov, ki jih ima samozaposleni v kulturi pri zagotavljanju svojih delovnih pogojev, pri čemer upošteva kategorije stroškov, kot so zagotavljanje delovnih prostorov in infrastrukture, amortizacija delovnih sredstev, izobraževanje in usposabljanje, ter izvajanje administrativnih, računovodskih in pravnih obveznosti.

Vlada z uredbo določi seznam primerljivih delovnih mest in dejavnosti, uvrstitev opravljenih del samostojnih delavcev v kulturi v posamezne razrede iz seznama primerljivih delovnih mest in dejavnosti, višino obtežitvenega faktorja in začetno višino plačila za opravljeno delo posameznih razredov primerljivih delovnih mest in dejavnosti.

Višina plačila za opravljeno delo se uskladi enkrat letno. Višina uskladitve mora biti enaka kot sprememba plačila za primerljivo delovno mesto v sistemu plač v javnem sektorju. Višino plačila določi za prihodnje leto minister z odredbo najkasneje en mesec po predložitvi predloga državnega proračuna Državnemu zboru.

Vlada lahko v primeru, da narava dela ne omogoča ustreznega vrednotenja po urni postavki, za določena opravljena dela namesto urnih postavk z uredbo iz četrtega odstavka tega člena izjemoma določi minimalne tarife.

Naročniki iz prvega odstavka tega člena drugim izvajalcem storitev, ki niso samozaposleni v kulturi, za opravljeno delo s področja kulture ne smejo plačati manj, kot je za istovrstno delo določeno v uredbi iz četrtega odstavka tega člena.

Vlada pred sprejetjem uredbe iz četrtega odstavka tega člena pridobi mnenje reprezentativnih sindikatov samostojnih delavcev v kulturi.

83. člen

Opomba: Višina plačanih prispevkov za socialno varnost iz spremenjenega 83. člena zakona se za samostojne delavce v kulturi II in samostojne delavce v kulturi I uveljavi postopno (glej 51. člen ZUJIK-I).

(pravica do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna)

Samostojni delavec v kulturi lahko pridobi pravico do plačila prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti ter obveznega zdravstvenega prispevka iz državnega proračuna (v nadaljnjem besedilu: pravica do plačila prispevkov za socialno varnost), če njegovo delo pomeni izjemen kulturni prispevek v zadnjih petih letih pred vložitvijo vloge ali v primeru deficitarnih poklicev, če delo samostojnega delavca v kulturi v zadnjih petih letih pred vložitvijo vloge pomeni prispevek k razvoju področja, ki ga zajema ta poklic.

Če je bil samostojni delavec v kulturi v zadnjih petih letih pred vložitvijo vloge za polni delovni čas zadržan od dela iz zdravstvenih razlogov v trajanju nad 30 dni ali zaradi materinskega, očetovskega ali starševskega dopusta, se pri presoji izjemnega kulturnega prispevka njegovega dela iz prejšnjega odstavka upošteva petletno obdobje, podaljšano za skupni čas zadržanosti od dela v zadnjih petih letih pred vložitvijo vloge.

Višina plačila prispevkov za socialno varnost je odvisna od razreda karijerne dinamike, v katerega je uvrščen samostojni delavec v kulturi:

- samostojni delavec v kulturi III ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost od najnižje zavarovalne osnove za samozaposlene za socialno in zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: najnižje zavarovalne osnove),

- samostojni delavec v kulturi II ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost v višini zavarovalne osnove, ki je enaka 80 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec,
- samostojni delavec v kulturi I ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost v višini zavarovalne osnove, ki je enaka 85 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

V primeru uvrstitve samostojnega delavca v kulturi v višji razred karierne dinamike z odločbo iz sedmega odstavka 82. člena tega zakona se spremenjena višina prispevkov za socialno varnost iz prejšnjega odstavka začne upoštevati s prvim dnevom naslednjega meseca po dokončnosti odločbe.

O pridobitvi pravice do plačila prispevkov za socialno varnost ministrstvo odloči z odločbo. Pravica se podeljuje za pet let, z možnostjo ponovnih podeljevanj. Samostojni delavec v kulturi, ki je vlogo za pridobitev pravice vložil hkrati z vlogo za vpis v razvid samozaposlenih v kulturi, pridobi pravico z dnem vpisa v razvid samozaposlenih v kulturi. Samostojni delavec v kulturi, ki je bil ob vložitvi vloge že vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi, pravice pa ni imel, pridobi pravico s prvim dnevom naslednjega meseca po vložitvi vloge. Samostojni delavec v kulturi, ki je bil ob vložitvi vloge že vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi in je imel pravico, znova pridobi pravico z naslednjim dnevom od izteka pravice. Z dnem pridobitve pravice jo lahko samostojni delavec v kulturi začne uveljavljati pod pogoji iz 85. člena tega zakona.

Ne glede na prvi odstavek tega člena pravice do plačila prispevkov za socialno varnost ne more pridobiti samostojni delavec v kulturi, ki je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, pri čemer je dopolnil najmanj 40 let pokojninske dobe.

Ne glede na prejšnji odstavek se samostojnemu delavcu v kulturi, ki je dosegel starost najmanj 55 let in mu je bila pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v preteklosti že priznana v skupnem trajanju najmanj 20 let, pri čemer se v to obdobje vštevata tudi čas zaposlitve v javnih zavodih, nevladnih organizacijah in pri drugih delodajalcih s področja kulture, prizna pravica do plačila prispevkov za socialno varnost vse do izpolnitve pogojev iz prejšnjega odstavka.

Ne glede na šesti odstavek tega člena se samostojnemu delavcu v kulturi, ki je bil v petletnem obdobju trajanja pravice do plačila prispevkov za socialno varnost za polni delovni čas zadržan od dela iz zdravstvenih razlogov v trajanju nad 30 dni ali zaradi materinskega, očetovskega ali starševskega dopusta, trajanje pravice do plačila prispevkov za socialno varnost z odločbo podaljša za skupni čas zadržanosti od dela v petletnem obdobju trajanja pravice do plačila prispevkov.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, lahko za namene ugotavljanja pogojev iz sedmega in osmega odstavka tega člena pridobi podatke neposredno od Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

84. člen

(financiranje socialnih pravic)

Javna sredstva za financiranje prispevkov za socialno in zdravstveno zavarovanje po tem zakonu zagotovi ministrstvo, pristojno za kulturo, iz državnega proračuna v delu, ki je namenjen kulturi.

O zagotavljanju sredstev iz prejšnjega odstavka v posameznih primerih odloča minister z odločbo.

85. člen

(dohodkovni cenzus in pogoji za uveljavljanje pravice do plačila prispevkov za socialno varnost)

Samostojni delavec v kulturi lahko pridobljeno pravico do plačila prispevkov za socialno varnost uveljavlja le, če je vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi, je rezident Republike Slovenije za davčne namene in njegovo letno povprečje dohodkov iz zadnjih treh let ne presega višine dohodkovnega cenzusa za več kot 30 %.

Če v času trajanja pravice do plačila prispevkov za socialno varnost kateri izmed pogojev iz prejšnjega odstavka ni izpolnjen, pridobljena pravica zaradi tega ne preneha, ni pa je mogoče uveljavljati. V tem primeru ministrstvo, pristojno za kulturo, z odločbo prekine plačevanje prispevkov za socialno varnost. Če se po preinitvi plačevanja prispevkov vsi pogoji za uveljavljanje pravice ponovno izpolnijo, ministrstvo, pristojno za kulturo, izda odločbo o nadaljevanju plačevanja prispevkov za socialno varnost.

Dohodkovni cenzus je znesek, določen z uredbo iz 86. člena tega zakona in je enak višini povprečne letne bruto plače za 19. plačni razred, v obsegu osnovne plače s plačne lestvice, ki je priloga zakona, ki ureja skupne temelje sistema plač v javnem sektorju, v tekočem letu.

Samostojni delavec v kulturi lahko v posameznem letu uveljavlja pravico do plačila prispevkov glede na preseganje dohodkovnega cenzusa po naslednji lestvici:

- če v tekočem letu ne presega dohodkovnega cenzusa, lahko uveljavlja pravico do plačila prispevkov za socialno varnost v celoti,
- če v tekočem letu preseže višino dohodkovnega cenzusa za največ 10 %, lahko uveljavlja pravico do plačila prispevkov za socialno varnost v deležu 80 %,
- če v tekočem letu preseže višino dohodkovnega cenzusa za več kot 10 % in do vključno 20 %, lahko uveljavlja pravico do plačila prispevkov za socialno varnost v deležu 50 %,
- če v tekočem letu preseže višino dohodkovnega cenzusa za več kot 20 % in do vključno 30 %, lahko uveljavlja pravico do plačila prispevkov za socialno varnost v deležu 20 %.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, preseganje dohodkovnega cenzusa za vsako tekoče leto ugotavlja na podlagi povprečja dohodkov iz zadnjih treh let. Dohodek se ugotavlja na podlagi odločb o odmeri dohodnine, obračunov akontacij dohodnine oziroma dohodnine od dohodka iz dejavnosti, drugih davčnih odločb in podatkov iz obračunov davčnega odtegljaja za zadnja tri leta.

Pri ugotavljanju preseganja dohodkovnega cenzusa se od dohodkov, ki so zajeti v odločbah oziroma obračunih iz prejšnjega odstavka, odštevajo:

- obračunani obvezni prispevki za socialno varnost, ki jih je samostojni delavec v kulturi plačal sam,
- prispevki za socialno varnost, kot so določeni v zakonu, ki ureja prispevke za socialno varnost, ki jih je v okviru delovnega razmerja plačal delojemalec,
- zneski dohodkov, ki jih je samostojni delavec v kulturi prejel iz naslova delovnih štipendij in drugih štipendij ministrstva, pristojnega za kulturo, Javne agencije za knjigo Republike Slovenije, delovnih štipendij iz naslova knjižničnega nadomestila in drugih primerljivih

umetniških štipendij, ki so namenjene spodbujanju ustvarjanja na področjih, ki jih določa 4. člen tega zakona, in jih podeljujejo domače ali tuje organizacije ali lokalne skupnosti,

- dohodki iz naslova nagrad na področju kulture in
- potni stroški za potovanja v tujino in po tujini, če dokazljivo nastanejo kot neposredna posledica izvedbe kulturnih projektov in programov samostojnega delavca v kulturi.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, na podlagi zahtevka od Finančne uprave Republike Slovenije pridobi podatke iz četrtega odstavka tega člena, potrebne za odločanje o uveljavljanju pravice do plačila prispevkov za socialno varnost, pri čemer jih sme anonimizirano uporabiti tudi za statistične in raziskovalne namene. Upravičenec, ki želi uveljavljati znižanje dohodkov, ki so podlaga za ugotavljanje preseganja dohodkovnega cenusa, na podlagi prve alineje prejšnjega odstavka, mora ministrstvu, pristojnemu za kulturo, predložiti izjavo, v kateri navede znesek obračunanih obveznih prispevkov za socialno varnost, ki jih je plačal sam. Upravičenec, ki želi uveljavljati znižanje dohodkov, ki so podlaga za ugotavljanje preseganja dohodkovnega cenusa, na podlagi druge alineje prejšnjega odstavka, mora ministrstvu, pristojnemu za kulturo, predložiti plačne liste iz časa rednega delovnega razmerja za mesece, za katere uveljavlja znižanje teh dohodkov. Ministrstvo, pristojno za kulturo, pridobi podatke o delovnih štipendijah ministrstva, pristojnega za kulturo, Javne agencije za knjigo Republike Slovenije in delovnih štipendij iz naslova knjižničnega nadomestila iz lastnih evidenc in evidenc Javne agencije za knjigo Republike Slovenije. Upravičenec, ki želi uveljavljati znižanje dohodkov, ki so podlaga za ugotavljanje preseganja dohodkovnega cenusa, iz naslova drugih primerljivih umetniških štipendij, namenjenih spodbujanju ustvarjanja, in odbitek iz naslova nagrad na področju kulture, ki jih je prejel v zadnjih treh letih, mora poslati dokazila o njihovem prejemu in višini ter ali je bil dohodek oproščen plačila dohodnine. Upravičenec, ki želi uveljavljati znižanje dohodkov, ki so podlaga za ugotavljanje preseganja dohodkovnega cenusa, na podlagi pete alineje prejšnjega odstavka, mora poslati ustrezna dokazila o njihovem nastanku, plačilu, višini in povezanosti z izvedenimi projekti ali programi.

Dokler preseganje dohodkovnega cenusa glede na ta člen ni ugotovljeno, se prispevki za tekoče leto plačujejo kot akontacija, pri čemer ministrstvo, pristojno za kulturo, zahteva povračilo plačanih prispevkov, če se izkaže, da upravičenec presega dohodkovni cenzus v skladu s kategorijami iz četrtega odstavka tega člena. Ministrstvo, pristojno za kulturo, zahteva povračilo plačanih prispevkov tudi, če se izkaže, da samostojni delavec v kulturi v času plačevanja prispevkov za socialno varnost ni bil rezident Republike Slovenije za davčne namene, in sicer za čas, ko samostojni delavec v kulturi ni bil rezident Republike Slovenije za davčne namene.

Upravičenec, ki je dolžan vrniti sredstva iz naslova plačanih prispevkov za socialno varnost v skladu s prejšnjim odstavkom, mora sredstva vrniti v 30 dneh od vročitve zahteve za vračilo sredstev. Od sredstev, ki niso vrnjena v tem roku, se obračunajo zamudne obresti po obrestni meri kot jo določa zakon, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti.

86. člen

(uredba)

Vlada z uredbo:

- določi specializirane poklice iz 82. člena tega zakona,

- določi podrobnejše kriterije za ugotavljanje študijskih dosežkov iz druge alinee četrtega odstavka 82. člena tega zakona ter izpolnjevanja izjemnega kulturnega prispevka in prispevka k razvoju področja, ki ga zajema deficitarni poklic, iz prvega odstavka 83. člena tega zakona,
- določi poklice iz prve alinee četrtega odstavka 82. člena in prvega odstavka 83. člena tega zakona, ki jih je potrebno zaradi kadrovskih potreb v kulturi posebej podpirati (deficitarni poklici),
- določi višino dohodkovnega cenusa iz prejšnjega člena,
- določi vrste nagrad in kriterije, na podlagi katerih se pri ugotavljanju dohodkovnega cenusa upoštevajo druge primerljive domače in tuje umetniške štipendije.

Vlada z uredbo iz prejšnjega odstavka določi tudi postopke:

- vpisa in izbrisa iz razvida samostojnih delavcev v kulturi,
- pridobitve, prenehanja in podaljšanja pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna,
- uveljavljanja in prekinitve uveljavljanja pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna,
- ugotavljanja preseganja dohodkovnega cenusa,
- povračila neupravičeno plačanih prispevkov za socialno varnost,
- uvrstitve v razrede karijerne dinamike.

87. člen

(odločitev o zahtevi)

O zahtevi za vpis v razvid samostojnih delavcev v kulturi in priznanju pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje iz državnih sredstev odloči minister po posvetovanju s strokovno komisijo iz 20. člena tega zakona s področja delovanja kandidata in na podlagi priporočil stanovskih društev s področja delovanja kandidata, če ta obstajajo, ki jih je kandidat priložil k svoji vlogi.

Če posameznik istočasno poda zahtevo za vpis v razvid samostojnih delavcev v kulturi in zahtevo za priznanje pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samostojnih delavcev v kulturi, minister odloči o obeh vlogah hkrati. V tem primeru se lahko pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje prizna z dnem vpisa v razvid.

Če poda zahtevo za priznanje pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samostojni delavec, ki je že vpisan v razvid samostojnih delavcev v kulturi, se mu pravica lahko prizna s prvim dnem naslednjega meseca, ko je vloga popolna.

Minister lahko pooblasti drugo osebo, zaposleno pri ministrstvu, pristojnem za kulturo, za odločanje v postopkih o zahtevi vpisa v razvid ter priznanja pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samostojnih delavcev v kulturi.

88. člen

(izbris)

Samostojni delavec v kulturi se izbriše iz razvida samostojnih delavcev v kulturi na svojo zahtevo ali po uradni dolžnosti, če ministrstvo, pristojno za kulturo ugotovi, da ne izpolnjuje več pogojev.

89. člen

(podatki iz razvida)

V razvid samostojnih delavcev v kulturi se vpisujejo naslednji podatki: poklic, datum in zaporedna številka vpisa, datum in številka odločbe, na podlagi katere je opravljen vpis, ime in priimek, rojstni podatki, enotna matična številka občana (EMŠO), davčna številka, državljanstvo, prebivališče, področje kulturne dejavnosti, sedež opravljanja dejavnosti, datum in številka odločbe o pravici do plačila prispevkov iz 83. člena tega zakona, datum in številka odločbe o prenehanju te pravice ter datum in številka odločbe o izbrisu iz razvida.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, lahko osebne podatke iz prvega odstavka tega člena obdeluje samo za vodenje razvida samostojnih delavcev v kulturi in izvajanje drugih nalog v zvezi s pravico do plačila prispevkov ter za statistične namene.

Ne glede na drugi odstavek 91. člena tega zakona osebni podatki iz razvida, ki se nanašajo na rojstne podatke, enotno matično številko občana (EMŠO), podatke o državljanstvu in prebivališču, niso javni.

Samostojni delavec v kulturi, ki je vpisan v razvid iz prvega odstavka tega člena, sporoči spremembe podatkov iz prejšnjega odstavka in druge podatke, ki vplivajo na njegov vpis v razvid ali pravico do plačila prispevkov za socialno varnost, v 15 dneh po njihovem nastanku.

4.2. Republiška priznavalnina in podelitev častnega naziva

90. člen

(republiška priznavalnina)

Upokojenemu ustvarjalcu na področju kulture, ki je posebej pomembno prispeval k slovenski kulturi, njegova pokojnina pa ni ustrezna danemu prispevku, lahko minister dodeli republiško priznavalnino po posvetovanju s strokovno komisijo iz 20. člena tega zakona s področja kandidatovega dela.

Pri določanju višine republiške priznavalnine se upošteva tudi socialne okoliščine.

Republiška priznavalnina se lahko prizna tudi kot dodatek k družinski pokojnini.

Podrobnejše pogoje in postopek za pridobitev republiške priznavalnine predpiše vlada.

Javna sredstva za republiško priznavalnino po tem zakonu zagotovi ministrstvo, pristojno za kulturo, iz državnega proračuna, ki je namenjen kulturi.

91. člen

(razvid)

Ministrstvo, pristojno za kulturo vodi razvid prejemnikov republiške priznavalnine, v katerega se vpisujejo naslednji podatki: poklic, zaporedna številka vpisa, datum in številka odločbe, na podlagi katere je bila priznana pravica do republiške priznavalnine, ime in priimek, rojstni podatki, prebivališče, področje kulturne dejavnosti, datum in številka odločbe o prenehanju pravice.

Razvida iz prejšnjega odstavka in prvega odstavka 89. člena tega zakona sta javni knjigi. Javno so objavljeni zgolj podatki o imenu in priimku, poklicu, področju kulturne dejavnosti ter datumih začetka in prenehanja pravice.

92. člen

(častni naziv kulturni ambasador Republike Slovenije)

Minister, pristojen za kulturo, podeli državljanu Republike Slovenije, ki s svojim delom v tujini pomembno prispeva k uveljavljanju slovenske kulture v svetu, z njegovim soglasjem častni naziv kulturnega ambasadorja Republike Slovenije.

5. PRAVICE IZ POKLICNEGA ZAVAROVANJA

92.a člen

(poklicno zavarovanje baletnih plesalcev)

Za pravice in obveznosti baletnih plesalcev iz poklicnega zavarovanja veljajo predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kolikor ta zakon ne določa drugače. Baletnemu plesalcu, ki je bil vključen v poklicno zavarovanje iz naslova zaposlitve na delovnem mestu baletnega plesalca, se za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do poklicne pokojnine in predčasne pokojnine oziroma starostne pokojnine iz obveznega zavarovanja k dejanski zavarovalni dobi za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do poklicne pokojnine in predčasne pokojnine oziroma starostne pokojnine iz obveznega zavarovanja po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, doda polovica obdobja, v katerem je bil vključen v poklicno zavarovanje. Dodana doba iz prejšnjega stavka pomeni dodano dobo iz poklicnega zavarovanja skladno z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Višina prispevne stopnje za poklicno zavarovanje znaša 16 odstotkov od osnove.

IV. POGODBE O FINANCIRANJU V JAVNEM INTERESU ZA KULTURO

93. člen

(opredelitev pogodb)

Pogodba o financiranju v javnem interesu za kulturo (v nadaljnjem besedilu: pogodba) je pogodba, ki jo sklene država s pravno osebo oziroma posameznikom (v nadaljnjem besedilu: prejemnik sredstev), ki je izvajalec javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta.

Pogodba se lahko sklene tudi z več pravnimi osebami ali posamezniki, ki sodelujejo pri izvajanju projekta ali programa.

Določbe tega zakona o pogodbah se primerno uporabljajo za

- pogodbe o financiranju Kulturniške zbornice Slovenije (19. člen),
- pogodbe z italijansko in madžarsko narodno skupnostjo (59. člen),
- pogodbe o financiranju javnih kulturnih dobrin širšega pomena (67. člen),
- pogodbe o občinskem sofinanciranju javnih zavodov države (68. člen),
- pogodbe o financiranju nalog, namenjenih enotnemu izvajanju javne službe (69. člen),
- pogodbe, s katerimi se oddaja v upravljanje ali v uporabo javna kulturna infrastruktura (73.a člen in 74. člen).

Kolikor ni s tem zakonom drugače določeno, se za pogodbe uporabljajo splošna pravila pogodbenega prava.

Prejemnik sredstev ne sme prenesti pravic in obveznosti iz te pogodbe na tretjo osebo brez pisnega soglasja države.

Določbe tega zakona o pogodbah smiselno uporabljajo tudi lokalne skupnosti ter javne agencije in javni skladi.

94. člen

(sklenitev pogodbe)

Podlaga za sklepanje pogodbe je dokončna odločba iz 113. in 120. člena tega zakona.

Ne glede na prejšnji odstavek so podlaga za sklepanje pogodbe v primerih, ko se le-te sklepajo brez javnega razpisa akti pristojnih organov iz 59., 67., 68., 69. in drugega odstavka 102. člena tega zakona.

Državo zastopa v pogodbi minister.

Pogodba se sklene v pisni obliki. Pogodba, ki ni sklenjena v pisni obliki, je nična.

Vložitev tožbe v upravnem sporu je dovoljena zaradi bistvenih kršitev postopka, izbire izvajalca, ki ne izpolnjuje pogojev oziroma očitne kršitve kriterijev vrednotenja in ocenjevanja. Odpravljena ali za nično izrečena odločba ne vpliva na že sklenjene pogodbe.

95. člen

(trajanje pogodbe)

Pogodba se sklene za določen čas in je lahko tudi večletna. Večletna pogodba se lahko sklene za obdobje do petih let. Z njo lahko ministrstvo, pristojno za kulturo, prevzema tudi obveznosti, ki zahtevajo plačilo v prihodnjih letih, če so za ta namen za prvo leto trajanja pogodbe zagotovljena sredstva v proračunu tekočega leta.

Trajanje pogodbe se lahko podaljša s sklenitvijo aneksa k njej, vendar največ do konca leta, v katerem se je iztekel redni pogodbeni rok. Ne glede na prejšnji stavek se veljavnost pogodbe za opravljanje nalog nacionalne informacijske pisarne za vodilni instrument Evropske unije, namenjen podpori evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, podaljša največ do konca leta, ki

sledi temu, v katerem se je iztekel redni pogodbeni rok, in največ do začetka izvajanja novega programa tega instrumenta.

Pogodbe za opravljanje nalog nacionalne informacijske pisarne za vodilni instrument Evropske unije, namenjen podpori evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, se na podlagi izvedenega javnega razpisa sklenejo za sedem let.

96. člen

(javni interes)

V pogodbi mora biti konkretno in jasno določeno, kateri namen in cilji pogodbe sestavljajo javni interes, kot je splošno opredeljen v predpisu oziroma nacionalnem programu za kulturo.

97. člen

(sprememba pogodb)

Če je bil znesek javnih sredstev v pogodbi določen glede na predvidevanje, da sredstva proračuna, namenjena za kulturo, v času veljavnosti pogodbe ne bodo manjša kot so bila ob podpisu pogodbe, pa so se kasneje zmanjšala v takšnem obsegu, da kulturnega programa oziroma projekta ni več mogoče izpolniti v dogovorjenem obsegu, se pogodba iz tega razloga v javnem interesu spremeni.

98. člen

(razveza pogodbe v javnem interesu)

Če se po podpisu pogodbe zmanjša obseg sredstev, ki je v državnem proračunu namenjen za kulturo do takšne mere, da izpolnitev pogodbe za financiranje javnega kulturnega programa oziroma projekta ni več mogoča, se pogodba na predlog ministrstva razveže.

Prejemnik sredstev mora izvesti tolikšen del programa ali projekta, ki ustreza do razveze prejetim sredstvom v skladu s pogodbo, razen če taka izpolnitev ni smiselna. V tem primeru mora vrniti sredstva, ki jih je prejel in niso bila porabljena za izvršitev dejavnosti oziroma izvedbo programa ali projekta, ki je bil predmet pogodbe.

99. člen

(vsebina pogodbe)

S pogodbo se uredijo vsa medsebojna razmerja v zvezi z zagotavljanjem državnih sredstev za financiranje predmeta pogodbe, zlasti pa:

- cilji, ki bodo realizirani v obdobju sklenitve pogodbe zaradi uresničitve namena pogodbe,
- kriteriji, po katerih se bo spremljalo njihovo uresničevanje,
- roki, v katerih morajo biti cilji doseženi,
- obseg, dinamika izplačil in način zagotavljanja sredstev države,

- druga vprašanja medsebojnih razmerij.

Način in dinamika izplačil sta odvisna od specifičnosti načina izvajanja posameznega javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta in morata zagotavljati njegovo kontinuirano pripravo in izvedbo. Kadar je zaradi specifičnosti izvajanja javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta potrebno, se lahko ob prvem izplačilu izplača predujem do višine, ki jo za predplačila določa zakon, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije. Če se ugotovi nenamenska poraba predujma, ga mora izvajalec vrniti z zakonskimi zamudnimi obrestmi od izplačila dalje. Namenskost porabe proračunskih sredstev preverja financer na podlagi letnega poročila o izvedenem javnem kulturnem programu oziroma končnega poročila o izvedenem kulturnem projektu, kot tudi z drugimi instrumenti nadzora, določenimi s tem ali drugim zakonom.

V. POSTOPKI JAVNEGA POZIVA IN JAVNEGA RAZPISA

1. SKUPNE DOLOČBE

100. člen

(smiselna uporaba splošnega upravnega postopka)

Kolikor niso vprašanja postopkov javnega razpisa in javnega poziva v tem zakonu drugače urejena, se zanju smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

Odločbe o financiranju javnih kulturnih programov oziroma kulturnih projektov ni dopustno izdati, dokler ni sprejet proračun za leto, v katerem se odločba izdaja.

Postopki za financiranje javnega razpisa in javnega poziva se uporabljajo tudi za lokalne skupnosti, s tem, da pristojnosti ministra izvršuje župan oziroma drug organ, ki je po zakonu pooblaščen zastopati in predstavljati lokalno skupnost.

101. člen

(smiselna uporaba tega zakona)

Postopke za financiranje javnega razpisa in javnega poziva uporabljajo tudi lokalne skupnosti ter javni skladi in javne agencije, ki razdeljujejo javna sredstva države oziroma lokalnih skupnosti, smiselno pa jih uporabljajo tudi italijanska in madžarska narodna skupnost, če njim namenjena javna sredstva razdeljujejo svojim kulturnim izvajalcem samostojno.

102. člen

(vrsti postopka)

Postopek za zbiranje predlogov javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki se financirajo iz javnih sredstev se izvede kot:

- javni poziv,
- javni razpis,
- neposredni poziv.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko minister izjemoma izda sklep o financiranju kulturnega projekta iz interventnih sredstev ministrstva, pristojnega za kulturo, brez javnega poziva oziroma javnega razpisa. V tem primeru se lahko sofinancirajo tisti kulturni projekti, ki bi izpolnjevali pogoje za prijavo na javni poziv ali javni razpis ministrstva, pristojnega za kulturo, ali drugih oseb javnega prava na področju kulture, pa prijava zaradi objektivnih okoliščin, ki niso na strani vlagatelja, ni mogoča, ker je rok za prijavo na razpis že potekel. Kulturne projekte, za katere vsebinsko ustrezen razpis ni predviden, lahko minister iz interventnih sredstev podpre le, kadar so utemeljeni z javnim interesom na področju kulture, kar mora v sklepu posebej obrazložiti.

Višina interventnih sredstev iz prejšnjega odstavka se določi z letnim proračunom.

102.a člen

(sredstva evropske kohezijske politike)

Določbe tega zakona o javnem razpisu in javnem pozivu ter pogodbah o financiranju v javnem interesu za kulturo se ne uporabljajo za izbor projektov, ki se sofinancirajo iz sredstev kohezijske politike Evropske skupnosti. Za te postopke se uporabljajo predpisi, ki urejajo izvajanje postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike.

102.b člen

(financiranje projektov, izbranih pri institucijah zunaj Republike Slovenije)

Javnim zavodom in drugim kulturnim izvajalcem se lahko, ne glede na določbe tega zakona, ki urejajo financiranje oziroma sklepanje pogodb v javnem interesu, ob upoštevanju nediskriminatorne in enakopravne obravnave javna sredstva dodelijo na podlagi neposredne pogodbe, če je predmet sofinanciranja kulturni projekt ali kulturni program, ki je sofinanciran iz proračuna Evropske unije in je bil izbran na javnem razpisu, ki ga je izvedla institucija zunaj Republike Slovenije.

102.c člen

(financiranje ustanov)

Ustanova s področja kulture, ki je ustanovljena za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica ali soustanoviteljica je Republika Slovenija, se financira na način, kot je za financiranje ustanov iz proračunskih sredstev določeno v predpisih s področja javnih financ.

103. člen

(uporaba postopkov)

Postopek javnega poziva se uporabi takrat, ko je mogoče jasno vnaprej določiti umetniške, kulturnopolitične, strokovne in druge kriterije ter zahteve, ki jih mora izpolnjevati javni kulturni program ali kulturni projekt za financiranje iz javnih sredstev, financirajo pa se programi oziroma projekti, ki te kriterije in zahteve izpolnjujejo, in sicer po vrstnem redu prispetja predlogov do porabe sredstev.

Postopek javnega razpisa se uporabi takrat, ko je mogoče vnaprej določiti le kriterije za ocenjevanje in vrednotenje predlogov kulturnih programov ali projektov, financirajo pa se tisti programi oziroma projekti, ki so v postopku izbire ocenjeni oziroma ovrednoteni višje.

Ne glede na določbo prvega odstavka prejšnjega člena se za dodelitev sredstev državnega proračuna, namenjenih za sofinanciranje:

- delnega nakupa knjižničnega gradiva in računalniške opreme ter posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic, določenih v skladu z zakonom, ki ureja knjižnično dejavnost;
- programov splošnih knjižnic na narodnostno mešanih območjih, za zagotavljanje knjižnične dejavnosti, namenjene pripadnikom italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti, določenih v skladu z zakonom, ki ureja knjižnično dejavnost;
- programov splošnih knjižnic na narodnostno mešanih območjih, za knjižnično dejavnost, namenjeno za potrebe Slovencev v zamejstvu, določenih v skladu z zakonom, ki ureja knjižnično dejavnost,

uporabi neposredni poziv. Sofinancirajo se nakupi knjižničnega gradiva in računalniške opreme ter tisti programi oziroma naloge, ki izpolnjujejo kriterije in zahteve iz neposrednega poziva, in sicer tako, da se zagotovi usklajen razvoj knjižnične dejavnosti. Za izvedbo postopka neposrednega poziva se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo javni razpis, razen določbe o njegovi objavi.

104. člen

(uvedba in ustavitev postopka)

Postopek se uvede z objavo javnega poziva ali javnega razpisa.

Javni poziv oziroma javni razpis objavi ministrstvo, pristojno za kulturo, za posamezno vrsto kulturnih programov ali kulturnih projektov.

Minister sprejme sklep o začetku postopka za izbiro kulturnih programov in projektov, s katerim določi vrsto postopka, datum objave in besedilo razpisa.

Minister lahko do izdaje odločb iz 113. in 120. člena tega zakona ustavi postopek javnega poziva ali javnega razpisa. Minister sprejme sklep o ustavitvi postopka, ki mora biti objavljen na način, kot je bilo objavljeno besedilo javnega poziva oziroma javnega razpisa. Odločitev mora biti utemeljena in jo je treba sporočiti strankam, ki so podale vlogo na javni razpis oziroma javni poziv. Vloga, prispela na javni poziv ali javni razpis, se na zahtevo stranke vrne.

105. člen

(strokovne komisije)

Za strokovno presojo in ocenjevanje predlogov kulturnih programov in kulturnih projektov so pristojne komisije iz 20. člena tega zakona.

106. člen

(predpis ministra)

Minister predpiše:

- način dela ministrstva, pristojnega za kulturo, v zvezi s postopkom izbire kulturnih programov in projektov, ki se financirajo;
- postopek sklepanja pogodb;
- način izvajanja nadzora nad pogodbami.

1.1. Postopek javnega poziva

107. člen

(besedilo javnega poziva)

Besedilo objave javnega poziva mora vsebovati:

- jasno navedbo, da gre za javni poziv za zbiranje predlogov, v katerem bodo financirani predlogi, ki izpolnjujejo kriterije in zahteve;
- vrsto programov ali projektov, ki so predmet javnega poziva;
- določne umetniške, kulturnopolitične, strokovne in druge kriterije ter zahteve, ki jih mora izpolnjevati kulturni program ali projekt za financiranje;
- pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci;
- okvirno vrednost razpoložljivih sredstev, namenjenih za predmet javnega poziva;
- obdobje, v katerem morajo biti porabljena dodeljena sredstva;
- rok, v katerem morajo biti poslane vloge z jasno navedbo, da se bodo v okviru tega roka vloge obravnavale po času prispetja;
- način pošiljanja in vsebina vlog;
- navedbo uslužbencev ministrstva oziroma organa v njegovi sestavi, pristojnih za dajanje informacij v zvezi z javnim pozivom;
- informacijo o morebitni podrobnejši dokumentaciji, ki je vlagateljem na razpolago.

Poleg navedenih podatkov iz prejšnjega odstavka se lahko objavijo tudi drugi podatki, če so potrebni glede na vrsto predmeta javnega poziva.

Vsebino podrobnejše dokumentacije posebej določa besedilo javnega poziva.

108. člen

(rok javnega poziva)

V besedilu objave javnega poziva se določi skrajni rok, v katerem morajo prispeti vloge, ki sme trajati najmanj en mesec in največ eno leto.

109. člen

(vloge)

Stranka lahko vlogo dopolnjuje ali spreminja do ocenjevanja in vrednotenja vloge na strokovni komisiji.

Če stranka za isti program ali projekt na javni poziv pošlje več vlog, se obravnava prva vloga, ostale pa se zavržejo, razen če jih je mogoče obravnavati kot dopolnitve ali spremembe prve vloge.

110. člen

(prispetje vlog)

Uradna oseba, ki sprejema vloge na javni poziv, na vsaki vlogi jasno označi datum in uro vložitve vloge oziroma datum in uro oddaje na pošti.

111. člen

(delo uradne osebe ministrstva)

Vloge na javni poziv se obravnavajo posamično in vsaka predstavlja ločeno upravno stvar, razen če niso izpolnjeni zakonski pogoji za združitev postopka.

Uradna oseba ministrstva odpira vloge, ki so prispele na posamezen javni poziv po vrstnem redu prispetja.

Za vsako vlogo uradna oseba ministrstva ugotovi, ali je pravočasna, ali je popolna in ali jo je podala oseba, ki izpolnjuje v javnem pozivu določene pogoje (upravičena oseba).

Vloge, ki niso pravočasne, ali niso popolne, ali ki jih ni vložila upravičena oseba zavrže minister s sklepom.

Za ostale vloge pripravi uradna oseba ministrstva poročilo, ki kratko povzame vlogo in opiše vsebino kulturnega programa oziroma kulturnega projekta, ki je njen predmet.

112. člen

(ocenjevanje in vrednotenje vlog)

Strokovna komisija ocenjuje vloge po vrstnem redu njihovega prispetja. Vrstni red prispetja posamezne vloge se določi, ko je vloga popolna.

Strokovna komisija oceni ali izpolnjuje predlagani kulturni program oziroma kulturni projekt umetniške, kulturno-politične, strokovne in druge kriterije ter zahteve, določene v objavi javnega poziva in predlaga ministru:

- da vlogo zavrne, ker ne izpolnjuje navedenih kriterijev in zahtev;
- da se kulturni program oziroma kulturni projekt financira v določenem deležu.

113. člen

(odločba)

Na podlagi poročila strokovne komisije minister z odločbo zavrne vlogo, ki ne izpolnjuje umetniških, kulturnopolitičnih, strokovnih in drugih kriterijev ter zahtev, ali z odločbo določi, da se posamezen kulturni program ali projekt sprejme v financiranje ter določi delež javnih sredstev, pri čemer se obseg obveznosti in način njihove izpolnitve podrobneje določita s pogodbo iz 93. člena tega zakona. Minister lahko zavrne predlog komisije glede financiranja posameznega javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta in ga z utemeljitvijo vrne strokovni komisiji v ponovno presojo, ne more pa sprejeti drugačne odločitve, kot je predlagana v predlogu strokovne komisije. Minister lahko vrne javni kulturni program ali kulturni projekt v ponovno presojo samo enkrat.

Odločba je podlaga za sklepanje pogodbe o financiranju javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta.

113.a člen

(pooblastilo za odločanje)

Minister lahko, razen za izdajo sklepa o ustavitvi postopka iz četrtega odstavka 104. člena tega zakona, pooblasti drugo osebo, zaposleno pri ministrstvu, pristojnem za kulturo, za odločanje v postopkih javnih pozivov.

1.2. Postopek javnega razpisa

114. člen

(besedilo javnega razpisa)

Besedilo objave javnega razpisa mora vsebovati:

- jasno navedbo, da gre za javni razpis za izbiro kulturnih programov ali projektov, pri katerem bodo financirani v okviru sredstev, ki so na razpolagi za posamezen javni razpis, tisti programi oziroma kulturni projekti, ki bodo v postopku izbire ocenjeni oziroma ovrednoteni višje,
- področje oziroma področja kulturnih programov ali projektov, ki so predmet javnega razpisa,
- umetniške, kulturnopolitične, strokovne in druge kriterije, po katerih se bo posamezen prijavljeni kulturni program ali projekt ocenjeval oziroma vrednotil;
- pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci,
- okvirno vrednost razpoložljivih sredstev, namenjenih za predmet javnega razpisa,
- obdobje, v katerem morajo biti porabljena dodeljena sredstva,
- razpisni rok,
- način pošiljanja in vsebina vlog,

- navedbo uslužbencev ministrstva oziroma organa v njegovi sestavi, pristojnih za dajanje informacij v zvezi z javnim razpisom,
- informacijo o morebitni razpisni dokumentaciji, ki je vlagateljem na razpolago.

Poleg navedenih podatkov iz prejšnjega odstavka se lahko objavijo tudi drugi podatki, če so potrebni glede na vrsto predmeta javnega razpisa.

Vsebino razpisne dokumentacije posebej določa besedilo javnega razpisa.

115. člen

(razpisni roki)

Razpis mora trajati najmanj en mesec.

116. člen

(vloge)

Stranka lahko vlogo dopolnjuje oziroma spreminja do preteka razpisnega roka.

Stranka do poteka roka iz prejšnjega odstavka nima pravice vpogleda v vloge drugih strank na istem razpisu.

Vloga, ki jo je stranka poslala po preteku razpisnega roka, je prepozna.

Do poteka roka iz prvega odstavka tega člena lahko stranka sodeluje v postopku le s tem, da na način, določen v razpisu in razpisni dokumentaciji da vlogo za financiranje programa oziroma projekta, kakršen je razpisan.

117. člen

(odpiranje vlog)

Po poteku razpisnega roka komisija za odpiranje vlog hkrati odpre vse vloge, ki so do tedaj prispele.

Odpiranju vlog sme prisostvovati vsaka oseba, ki kandidira na razpisu.

Minister imenuje izmed uradnikov zaposlenih v ministrstvu, pristojnem za kulturo, eno ali več komisij za odpiranje vlog v postopku izbire kulturnih programov ali projektov.

Za vsako vlogo komisija za odpiranje vlog ugotovi, ali je pravočasna, ali jo je podala oseba, ki izpolnjuje v javnem razpisu določene pogoje (upravičena oseba) in ali je popolna glede na besedilo javnega razpisa.

Vlogo, ki ni pravočasna ali je ni vložila upravičena oseba, minister zavrže s sklepom.

Če je vloga formalno nepopolna, se stranko pozove, da jo dopolni. Stranka mora vlogo dopolniti v petih dneh. Če stranka vloge ne dopolni v zahtevanem roku, minister vlogo zavrže s sklepom.

118. člen

(delo komisije za odpiranje vlog)

Za ostale vloge (v nadaljnjem besedilu: ustrezne vloge), komisija za odpiranje vlog pripravi skupno poročilo, ki vsebuje šifro vloge, prijavitelja in naslov kulturnega programa oziroma kulturnega projekta.

Stranke ne morejo prisostvovati pripravi in sprejemanju poročila iz prvega odstavka tega člena na komisiji za odpiranje vlog.

119. člen

(ocenjevanje in vrednotenje vlog)

Komisija za odpiranje vlog predloži ustrezne vloge na isti javni razpis skupaj s poročili strokovni komisiji s področja, kamor vloga sodi.

Strokovna komisija razvrsti vse kulturne programe oziroma kulturne projekte, ki so vsebovani v ustreznih vlogah, glede na kriterije za ocenjevanje in vrednotenje kulturnega programa oziroma kulturnega projekta, kot so bili določeni v objavi razpisa.

O razvrstitvi iz prejšnjega odstavka pripravi strokovna komisija poročilo, v katerem morajo biti natančno navedeni razlogi za razvrstitev kulturnih programov oziroma kulturnih projektov in predlog, kateri kulturni programi oziroma kulturni projekti, ki so predmet ocenjevanih ustreznih vlog, se financirajo v določenem obsegu, kateri pa se glede na višino sredstev in razvrstitev ne financirajo. Predlog lahko vsebuje tudi po prednostnem redu razvrščeno rezervno listo programov ali projektov ustreznih vlog, ki lahko postanejo predmet sofinanciranja v primeru sprostitev ali povečanja proračunskih sredstev ali rezervno listo, na podlagi katere se lahko povečuje obseg sofinanciranja že odobrenih programov ali projektov.

Stranke ne morejo prisostvovati ocenjevanju in vrednotenju vlog ter sprejemanju poročila na strokovni komisiji.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, pred izdajo odločbe in najpozneje v dveh mesecih od zaključka odpiranja vlog, prispelih na javni razpis, pisno obvesti stranko o dejstvih in okoliščinah, pomembnih za izdajo odločbe, in predlogu strokovne komisije, in jo pozove, da se o njih v sedmih dneh pisno izjavi. Izjavo prouči strokovna komisija, ki oblikuje končni predlog.

120. člen

(odločba)

Na podlagi predloga strokovne komisije minister izda o vsaki ustrezni vlogi, prispeli na javni razpis, posamično odločbo, s katero odloči o odobritvi ter deležu sofinanciranja ali o zavrnitvi sofinanciranja posameznega kulturnega projekta oziroma kulturnega programa. Minister lahko zavrne predlog komisije glede financiranja posameznega javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta ter ga z utemeljitvijo vrne strokovni komisiji v ponovno presojo, ne more pa sprejeti drugačne odločitve, kot je predlagana v predlogu strokovne komisije. Minister lahko vrne javni kulturni program ali kulturni projekt v ponovno presojo samo enkrat.

V primeru sprostitev ali povečanja proračunskih sredstev lahko minister izda novo odločbo, s katero se na podlagi rezervne liste iz tretjega odstavka prejšnjega člena odobri

financiranje že zavrženega kulturnega projekta oziroma kulturnega programa ali poveča obseg sofinanciranja že odobrenega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta. Z novo odločbo se odpravi in nadomesti prejšnja odločba o odobritvi ali o zavrnitvi sofinanciranja.

Odločbe iz prvega odstavka tega člena so podlaga za sklepanje pogodb o sofinanciranju kulturnih programov in kulturnih projektov.

120.a člen

(pooblastilo za odločanje)

Minister lahko, razen za izdajo sklepa o ustavitvi postopka iz četrtega odstavka 104. člena tega zakona, pooblasti drugo osebo, zaposleno pri ministrstvu, pristojnem za kulturo, za odločanje v postopkih javnih razpisov.

VI. INŠPEKCIJSKI NADZOR

121. člen

(inšpektorat ministrstva, pristojnega za kulturo)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov in drugih aktov izvaja inšpektorat ministrstva, pristojnega za kulturo.

122. člen

(inšpekcijski nadzor nad oddajanjem javne kulturne infrastrukture in izvajanjem ukrepa umetniškega deleža v javnih investicijskih projektih)

Inšpekcijski nadzor iz prejšnjega člena obsega tudi nadzor nad oddajanjem javne kulturne infrastrukture v upravljanje oziroma v uporabo in nadzor nad izvajanjem ukrepa umetniškega deleža v javnih investicijskih projektih v skladu z določbami tega zakona.

VII. NADZOR NAD ZAGOTAVLJANJEM JAVNIH KULTURNIH DOBRIN – STROKOVNI NADZOR

123. člen

(vsebina nadzora)

Ministrstvo, pristojno za kulturo in pristojni organi lokalnih skupnosti izvajajo nadzor nad izvrševanjem

- obveznosti javnih zavodov, ki so jih ustanovili in ki izhajajo iz njihovih aktov o ustanovitvi, strateških načrtov, programov dela in drugih, s katerimi so le-te določene,
- pogodbenih obveznosti izvajalcev javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki so dobili javna sredstva.

V okviru tega nadzora pooblaščen osebe organov iz prejšnjega odstavka spremljajo in ocenjujejo delovanje javnih zavodov in drugih prejemnikov javnih sredstev in smejo pri tem,

- zahtevati pisno poročilo o izvajanju aktov in pogodb iz prejšnjega odstavka,
- pregledovati dokumentacijo javnih zavodov oziroma prejemnikov sredstev,
- ugotavljati skladnost izvedenega programa z akti javnega zavoda oziroma s pogodbo drugih prejemnikov javnih sredstev,
- ugotavljati smotrnost uporabe sredstev za doseganje namena in ciljev iz aktov javnega zavoda oziroma pogodbe drugih prejemnikov javnih sredstev.

124. člen

(poročanje o nadzoru)

Če pooblaščen oseba ugotovi, da javni zavod ali drug prejemnik sredstev ne izpolnjuje dogovorjenih obveznosti, poroča o tem ministru oziroma pristojnemu organu lokalne skupnosti in predlaga ukrepe za izboljšanje stanja.

125. člen

(pooblaščen osebe za nadzor)

Pooblaščen osebe organov iz drugega odstavka 123. člena tega zakona imenuje njihov predstojnik z odločbo, pri čemer ne morejo biti imenovani tisti, ki so sodelovali pri razdeljevanju sredstev javnim zavodom oziroma drugim prejemnikov, ki jih nadzorujejo. Med pooblaščen osebe sodijo po svojem položaju tudi notranji revizorji.

VIII. KAZENSKI DOLOČBI

126. člen

(prekrški)

Z globo od 6.000 do 60.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če ne najavlja, oglašuje in pojasnjuje kulturne prireditve v slovenščini ali ne najavlja, oglašuje in pojasnjuje kulturne prireditve na narodnostno mešanih območjih tudi v italijanščini oziroma madžarščini ali ne predvaja filmov v slovenščini ali s slovenskimi podnapisi (6. člen).

Z globo od 40 do 1.200 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 400 do 1.200 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Z globo od 40 do 650 eurov se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

127. člen

(prekrški)

Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, če odda javno kulturno infrastrukturo v upravljanje oziroma uporabo brez javnega razpisa (prvi odstavek 74. člena).

Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe oziroma odgovorna oseba v državnem organu iz 79.a člena tega zakona, če pri izvedbi ukrepa:

- ne upošteva višine sredstev (79.b člen)
- ne upošteva predpisanih razmerij porabe in rokov izvedbe (79.c člen)
- ne izvede javnega natečaja, ali ne imenuje strokovne komisije ali je ne imenuje po predpisanih pravilih, ali ne upošteva predloga strokovne komisije, ali pri objavi javnega natečaja ne vključi vseh predpisanih elementov natečaja, ali ne izda obrazloženega sklepa o izbiri in nagradah, ali ne sklene pogodbe o izvedbi ali odkupu z izbranim avtorjem (79.č člen).

Z globo od 4.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe oziroma odgovorna oseba v državnem organu iz tretjega odstavka 79.a člena tega zakona, če ukrepa ne izvede (prvi odstavek 79.a člena).

Z globo od 8.500 do 40.000 eurov se kaznuje pravna oseba, če brez pisnega soglasja države prenese pravice in obveznosti na tretjo osebo v nasprotju s četrnim odstavkom 93. člena tega zakona.

Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 40 do 1.200 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

IX. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

128. člen

(prenehal veljati)

Datum konca veljavnosti: 01.01.2007

Sklic: [46. člen ZFO-1](#)

129. člen

(prenehal veljati)

Datum konca veljavnosti: 01.01.2007

Sklic: [46. člen ZFO-1](#)

130. člen

(prenehal veljati)

Datum konca veljavnosti: 01.01.2007

Sklic: [46. člen ZFO-1](#)

131. člen

(prenehal veljati)

Datum konca veljavnosti: 01.01.2007

Sklic: [46. člen ZFO-1](#)

132. člen

(javna kulturna infrastruktura)

Vlada oziroma pristojni organ lokalne skupnosti mora v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona s sklepom ugotoviti, katere nepremičnine in oprema, ki so na dan uveljavitve tega zakona v javni lasti, se pretežno uporabljajo za kulturne namene in so zato javna kulturna infrastruktura.

V primeru, da je bil že pred dnevom uveljavitve tega zakona sprejet sklep iz prejšnjega odstavka tega člena, ni potrebno ponovno odločanje o tem, katere nepremičnine in oprema so del javne kulturne infrastrukture.

Če vlada oziroma pristojni organ lokalne skupnosti ne ravna v skladu s prejšnjim odstavkom, lahko vsaka fizična ali pravna oseba, ki upravlja ali ima v uporabi javno lastnino, ki se pretežno uporablja v kulturne namene, predlaga, da to določi sodišče v nepravdnem postopku.

133. člen

(rok za izvršilne predpise)

Izvršilni predpisi iz tega zakona morajo biti sprejeti v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

134. člen

(uskladitev kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti)

Vlada mora začeti pogajanja o kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti v Sloveniji v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona.

Ne glede na spremembo zakona, kolektivne pogodbe ali splošne akte delodajalca delavec ohrani vse tiste pravice, ki so ugodnejše določene v pogodbi o zaposlitvi, kolikor se pogodba ne spremeni.

135. člen

(uskladitev delovanja z zakonom)

Ustanovitelji morajo uskladiti ustanovitvene akte z zakonom najkasneje v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona, javni zavodi pa morajo sprejeti strateške načrte, sistemizacijo delovnih mest in kadrovski načrt najkasneje v roku enega leta po uveljavitvi tega zakona. Akt o ustanovitvi javnega zavoda nadomesti tudi statut javnega zavoda.

Vsi drugi organi in organizacije morajo uskladiti svoje delovanje s tem zakonom najkasneje v enem letu od njegove uveljavitve.

136. člen

(mandat sedanjih direktorjev)

Obveznosti v zvezi z usklajevanjem ustanovitvenih aktov in drugih splošnih aktov javnih zavodov iz prejšnjega člena, ne vplivajo na redni iztek mandata direktorjem javnih zavodov, ki so na tej funkciji ob uveljavitvi tega zakona.

137. člen

(statusno preoblikovanje javnih zavodov)

Zavodi, ki opravljajo dejavnost glede katere njihov ustanovitelj oceni, da se lahko bolje izvaja v obliki pravne osebe zasebnega prava, se ustrezno statusno preoblikujejo pod pogojem, da so zagotovljeni kadrovski, prostorski in drugi pogoji za njihovo delovanje.

Ustanovitelj pravne osebe zasebnega prava iz prejšnjega odstavka je lahko država, lokalna skupnost in druge pravne in fizične osebe v soglasju z ustanoviteljem javnega zavoda.

Pravna oseba zasebnega prava iz prvega odstavka ima pravico uporabljati javno kulturno infrastrukturo, ki jo je do tedaj upravljal javni zavod, dokler je njen kulturni program financiran kot javni kulturni program.

138. člen

(rok za sprejem nacionalnega programa za kulturo)

Nacionalni program za kulturo se sprejme najkasneje v roku enega leta od uveljavitve tega zakona. Do sprejema nacionalnega programa za kulturo sprejemajo pristojni organi posamične odločitve iz tega zakona brez njega.

139. člen

(tekoči javni razpisi)

Postopki javnih razpisov, ki so bili objavljeni pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

140. člen

(razvid samostojnih ustvarjalcev na področju kulture)

Z dnem uveljavitve tega zakona postane razvid samostojnih ustvarjalcev na področju kulture razvid samozaposlenih v kulturi, vpis samostojnih ustvarjalcev na področju kulture v ta razvid pa časovno neomejen.

141. člen

(društva v javnem interesu)

Društva, ki so dobila status društva, ki deluje v javnem interesu na področju kulture po dosedanjih predpisih, ostanejo društva v javnem interesu do poteka obdobja, za katerega so dobila ta status. Po poteku tega roka morajo, če želijo imeti status po tem zakonu, ponovno vložiti vlogo.

142. člen

(razveljavitvene določbe)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Uradni list RS, št. 75/94), razen 55., 56. in 57. člena, ki veljajo do uveljavitve novega zakona, ki ureja društva.

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 34. člen zakona o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/2001).

Podzakonski predpisi, sprejeti na podlagi zakona iz prvega odstavka tega člena, se uporabljajo do uveljavitve podzakonskih predpisov k temu zakonu.

143. člen

(končna določba)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.